
แผนปฏิบัติการ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

(ฉบับก่อนจัดสรรงบประมาณ)

คำนำ

แผนปฏิบัติการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จัดทำขึ้นเพื่อให้สกศ. มีกรอบและทิศทางการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2563 ที่ชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายรัฐบาลและบริบทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของสกศ. และการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำแผนปฏิบัติการสกศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนัก/กลุ่ม/ศูนย์/ฝ่าย ให้มีความสอดคล้องกัน ตลอดจนเพื่อให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมของสำนัก/กลุ่ม/ศูนย์/ฝ่ายเกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อเป้าหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดังนั้นแผนปฏิบัติการสกศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จึงมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสกศ. ในฐานะหน่วยงานนโยบายด้านการศึกษา ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐบาล งานตามภารกิจของสกศ. ทั้งงานเชิงยุทธศาสตร์ระดับสำนัก/กลุ่ม/ศูนย์/ฝ่าย ให้บรรลุผลสำเร็จ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอันเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินงานของสกศ. ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	1
1.3 วิธีดำเนินงาน	1
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 บริบทของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	2
วิสัยทัศน์	2
ภารกิจและอำนาจหน้าที่	2
พันธกิจ	3
โครงสร้างองค์กร	3
ส่วนที่ 2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนปฏิบัติการ	4
2.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580	4
วิสัยทัศน์	4
ความมั่นคง	4
ความมั่งคั่ง	4
ความยั่งยืน	5
ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 6 ด้าน	5
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้อง)	8
(2) ประเด็น การต่างประเทศ	8
(11) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	9
(12) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้	12
(20) ประเด็น การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ	14
(23) ประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	15
2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ (เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง)	17
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	17
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	18
ด้านการศึกษา	20
2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ	25
กรอบวิสัยทัศน์	25

เป้าหมายการพัฒนา	25
ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 10 ยุทธศาสตร์	26
2.5 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	26
กรอบแนวคิด	27
2.6 คำแถลงนโยบายของรัฐบาล เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562	28
นโยบายหลัก 12 ด้าน	28
นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง	29
นโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ	31
2.7 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	36
ระดับก่อนอนุบาล	36
ระดับอนุบาล	36
ระดับประถมศึกษา	36
ระดับมัธยมศึกษา	37
ระดับอาชีวศึกษา	37
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	37
การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	37
2.8 ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. 2559 – 2564)	38
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: จัดทำนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาและการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์แบบมีส่วนร่วม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบการ ดำเนินงาน	38
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยและพัฒนาการศึกษาและ ทรัพยากรมนุษย์	38
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: พัฒนาระบบประเมินผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	39
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการศึกษาและพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์	39
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง	39
2.9 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับแผนระดับต่าง ๆ	40
ส่วนที่ 3 การทำแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	41
3.1 ปฏิทินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	41
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษานโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	41
ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
ขั้นตอนที่ 3 การยกร่างแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี วาระแรก 3 ปี	41
ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอแผนปฏิบัติราชการต่อหัวหน้าส่วนราชการลงนามและนำไป ปฏิบัติ	41
3.2 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ	42
3.3 กรอบวงเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	43
3.4 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ/ผลผลิต	45

1) แผนงานบุคลากรภาครัฐ	45
2) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	45
3) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์	50
4) แผนงานบูรณาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้	51
ส่วนที่ 4 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ	52
การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ eMENSCR	52
การนำเข้าข้อมูลโครงการหรือการดำเนินงาน	52

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตั้งแต่ปี 2561 - 2563	43
ตารางที่ 2 รายละเอียดวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตาม แผนงาน	44
ตารางที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานบุคลากรภาครัฐ	45
ตารางที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพคน	45
ตารางที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความ ยั่งยืน	50
ตารางที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานบูรณาการพัฒนาคณาภการศึกษาและ การเรียนรู้	51

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 โครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	3
ภาพที่ 2 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การต่างประเทศ	9
ภาพที่ 3 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	11
ภาพที่ 4 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้	13
ภาพที่ 5 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การบริการประชาชน และ ประสิทธิภาพภาครัฐ	15
ภาพที่ 6 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	16
ภาพที่ 7 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับแผนระดับต่าง ๆ	40
ภาพที่ 8 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามประเภทงบ	43
ภาพที่ 9 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามแผนงาน	44

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 9 (1) , (2) ได้กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า และแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวต้องมีรายละเอียดขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัดของภารกิจของหน่วยงาน และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เมื่อ 21 สิงหาคม 2561 แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558-2564) นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

1.3 วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558-2564) นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่าง แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประอบการประชุมทบทวนสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีความสอดคล้องกับนโยบาย ภารกิจของหน่วยงาน และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. จัดประชุมทบทวนสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

4. จัดทำ ร่าง สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 เสนอเลขาธิการสภาการศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

5. เสนอ ร่าง สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์รวม ตัวชี้วัดรวม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์) ต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

6. กำหนดกรอบเค้าโครงแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของกระทรวงศึกษาธิการ

7. จัดทำ ร่าง แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

8. เสนอขออนุมัติใช้เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

9. เผยแพร่แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทั้งในรูปแบบเอกสารและเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
2. สำนัก/กลุ่ม/ศูนย์/ฝ่าย สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติการได้

1.5 บริบทของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

วิสัยทัศน์

“สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นองค์กรนำขับเคลื่อนการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันสู่เวทีโลก”

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการศึกษาทุกระดับ การเสนอแนะนโยบายและแผนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการประเมินผลการจัดการศึกษาโดยให้อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬาการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรด้านการศึกษาของชาติ
2. ประสานการจัดทำข้อเสนอแนะ แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ
3. วิจัยและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้และภูมิปัญญาของชาติ ตลอดจนการรวบรวมและพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนา นโยบายและแผนการศึกษาของชาติ
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ
5. ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษา
6. ปฏิบัติงานอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

พันธกิจ

1. จัดทำและขับเคลื่อนนโยบาย แผน และมาตรฐานด้านการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา และการมีงานทำ
2. ดำเนินงานวิจัย และส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อจัดทำและพัฒนานโยบาย แผน และมาตรฐาน ด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ
3. ดำเนินงานติดตาม ประเมินผล และพัฒนาระบบประเมินผลด้านการจัดการศึกษา และการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์
4. ดำเนินงานเกี่ยวกับกฎหมายด้านการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
5. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำและขับเคลื่อนด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
6. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร โดยใช้หลักธรรมาภิบาล

โครงสร้างองค์กร

ภาพที่ 1 โครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส่วนที่ 2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนปฏิบัติการ

2.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการยกร่างตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ 20 ปีต่อจากนี้ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทาง และวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือ ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่นประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง

ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน (Inclusive Growth) มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐาน ขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ใต้เส้นความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาค

เอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่งการผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักรทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับ และเยียวยาของระบบนิเวศน์ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาในระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 6 ด้าน

1. **ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง** เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน ไปจนถึงระดับความมั่นคงของมนุษย์ และทุกมิติ ทั้งมิติทางด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาหาร น้ำ ไปจนถึงมิติทางพลังงาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ (ทรัพยากร) เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลกลาง (Big Data) ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการภาคเอกชนประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อมุ่งที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ตลอดถึงการบริหารประเทศของรัฐบาล ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด โดยเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับภายในประเทศ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ

1.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

1.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

1.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กร

ภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

1.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการ

2. **ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ ตั้งแต่การสร้างพื้นฐานที่มั่นคงของประเทศ การพัฒนาที่สมดุลในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการขยายตัวของเศรษฐกิจ การกินดีอยู่ดีและรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชาชน ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศ

ไทยในเวทีโลก ตลอดจนการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เพิ่มขึ้นในเวทีสากล โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 มหาอำนาจทางการเกษตร (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ)

2.2 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่ง และโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ)

2.3 แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก (ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค)

2.4 โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค)

2.5 สร้างนวัตกรรมเศรษฐกิจยุคใหม่ (สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ)

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อคนไทยในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มั่นใจ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา สามารถเรียนรู้ ได้ตลอดชีวิต มีทักษะในศตวรรษที่ 21 สูการเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม และผู้ประกอบการบนฐานของการรู้คุณค่าความเป็นไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ความรับผิดชอบต่อสังคม และมีสุขภาพที่ดี โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

3.1 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture)

3.2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

3.3 การปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม

3.4 การตระหนักถึงพหุปัญญา (multiple intelligence)

3.5 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ครอบคลุมทั้งด้าน กาย ใจ สติปัญญา และสังคม

3.6 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.7 การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

4. ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมตั้งอยู่บนหลักการและพื้นฐานสำคัญคือการสร้างสังคมคุณภาพสังคมในทุก ๆ ด้านไปพร้อมกัน โดยไม่ทอดทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ประกอบด้วย การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic Security) โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1 การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

4.2 การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม

4.3 การเสริมสร้างพลังทางสังคม

4.4 การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การบริโภคที่ยั่งยืนและการผลิตที่ยั่งยืน การดำเนินการที่สำคัญคือต้องเร่งวางระบบการอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพโดยการวางระบบบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้มีประสิทธิภาพใน 25 ลุ่มน้ำ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ รวมทั้งยกระดับความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติและปรับตัวไปสู่รูปแบบของการผลิตและการบริโภคที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการจัดการขยะสารพิษ และของเสียอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

5.1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

5.2 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

5.3 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

5.4 พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

5.5 พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5.6 ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อการปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับ หรือให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

6.1 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

6.2 ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

6.3 ภาครัฐมีขนาดเล็กกลาง เหมาะสมกับภารกิจ เปิดกว้าง ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

6.4 ภาครัฐมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง

6.5 บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพในการพัฒนาประเทศ

6.6 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยยุติและประพหุติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต

6.7 ภาครัฐดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

6.8 กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคมีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้อง)

(2) ประเด็น การต่างประเทศ

สาระของแผน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศได้กำหนดเป้าหมาย คือ *การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก* ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ประเด็นที่จะทำให้ไทยบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ (1) มีความมั่นคง (2) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (3) มีมาตรฐานสากล (4) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (5) มีพลัง โดยแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศจึงประกอบด้วย 5 แผนย่อย ดังนี้

1) แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (มีความมั่นคง) มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทยและเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในทุกมิติและเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความท้าทายด้านความมั่นคงจากภายนอก นอกจากนี้ การต่างประเทศไทยยังจะต้องดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคไปพร้อมกันด้วย เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคตได้

2) แผนย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน) มุ่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านความร่วมมือกับมิตรประเทศทั่วโลก ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือต่าง ๆ และการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยขยายตลาดในต่างประเทศ ขณะเดียวกัน การพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน ไทยจึงจะต้องใช้ประโยชน์จากความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่าง ๆ ของต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

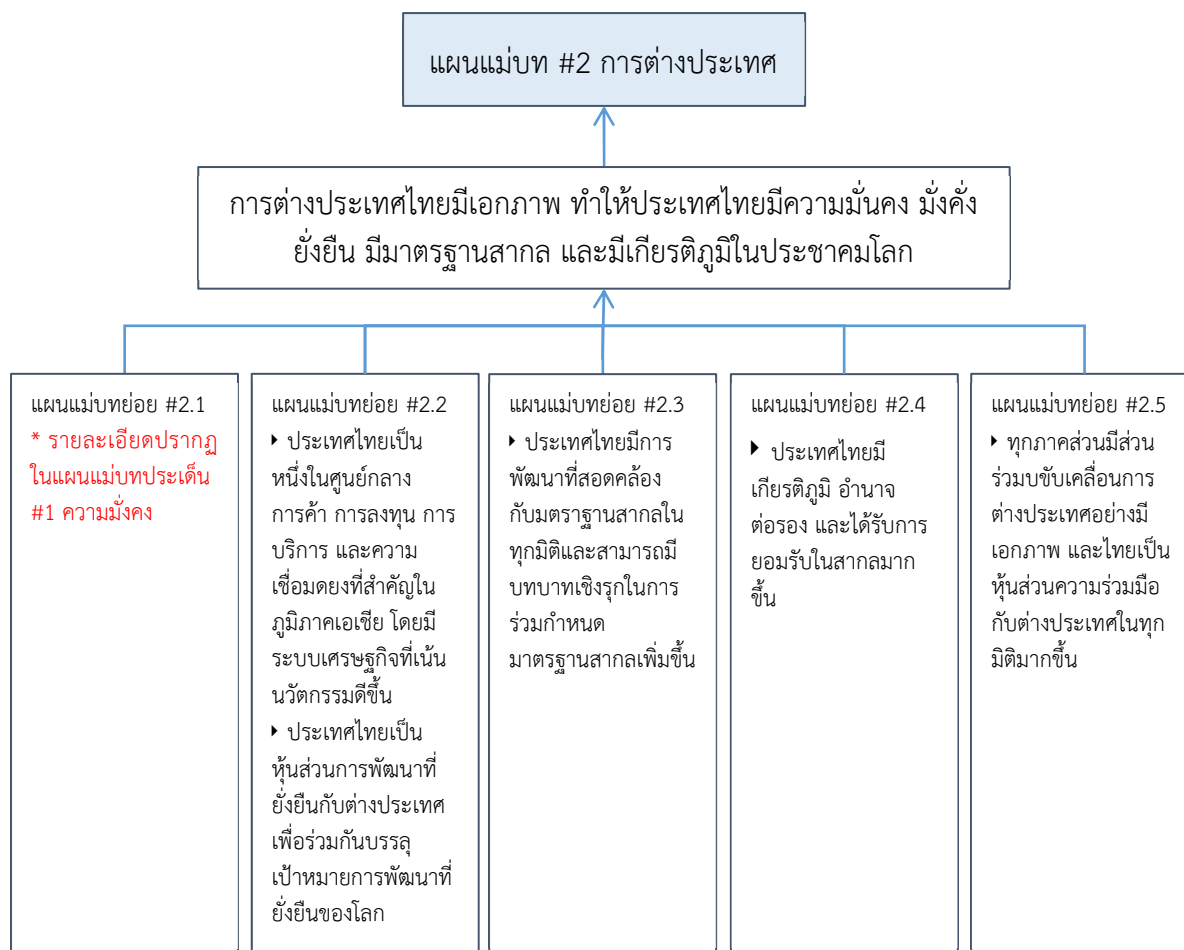
3) แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (มีมาตรฐานสากล) มุ่งส่งเสริมศักยภาพหน่วยงานไทยและคนไทย และยกระดับมาตรฐานการพัฒนาภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศและส่งเสริมความร่วมมือในมิติต่าง ๆ กับนานาประเทศ นอกจากนี้ ไทยยังสามารถดำเนินการต่างประเทศในเชิงรุกและสร้างสรรค์ โดยการมีบทบาทในการร่วมพัฒนาภาวะเปราะบางระหว่างประเทศมาตรฐานสากล และพันธกรณีต่าง ๆ นี้ ไปพร้อมกันได้ด้วย

4) แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (มีสถานะและเกียรติภูมิ) มุ่งสร้างเกียรติภูมิและอำนาจต่อรอง โดยเน้นการต่างประเทศที่ใช้อำนาจแบบนุ่มนวลอย่างเป็นระบบ การดำเนินนโยบายที่ส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก การส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี การยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้กลายเป็นความนิยมไทยเพื่อสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทยร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลก

5) แผนย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (มีพลัง) มุ่งพัฒนาการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้มีพลวัตและมีเอกภาพระหว่างทุกภาคส่วนของประเทศ ซึ่งแผนย่อยนี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่างประเทศ ทั้งนี้ การต่างประเทศให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึง

ประชาชนไทยทั่วไป ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ เพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับประชาชนไทย

การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การต่างประเทศ

ภาพที่ 2 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การต่างประเทศ

(11) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

สาระของแผน

ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์และการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเรียน วัยรุ่น วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์และสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า โดยมีแนวทางการพัฒนา 5 แผนย่อย ดังนี้

1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ

ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

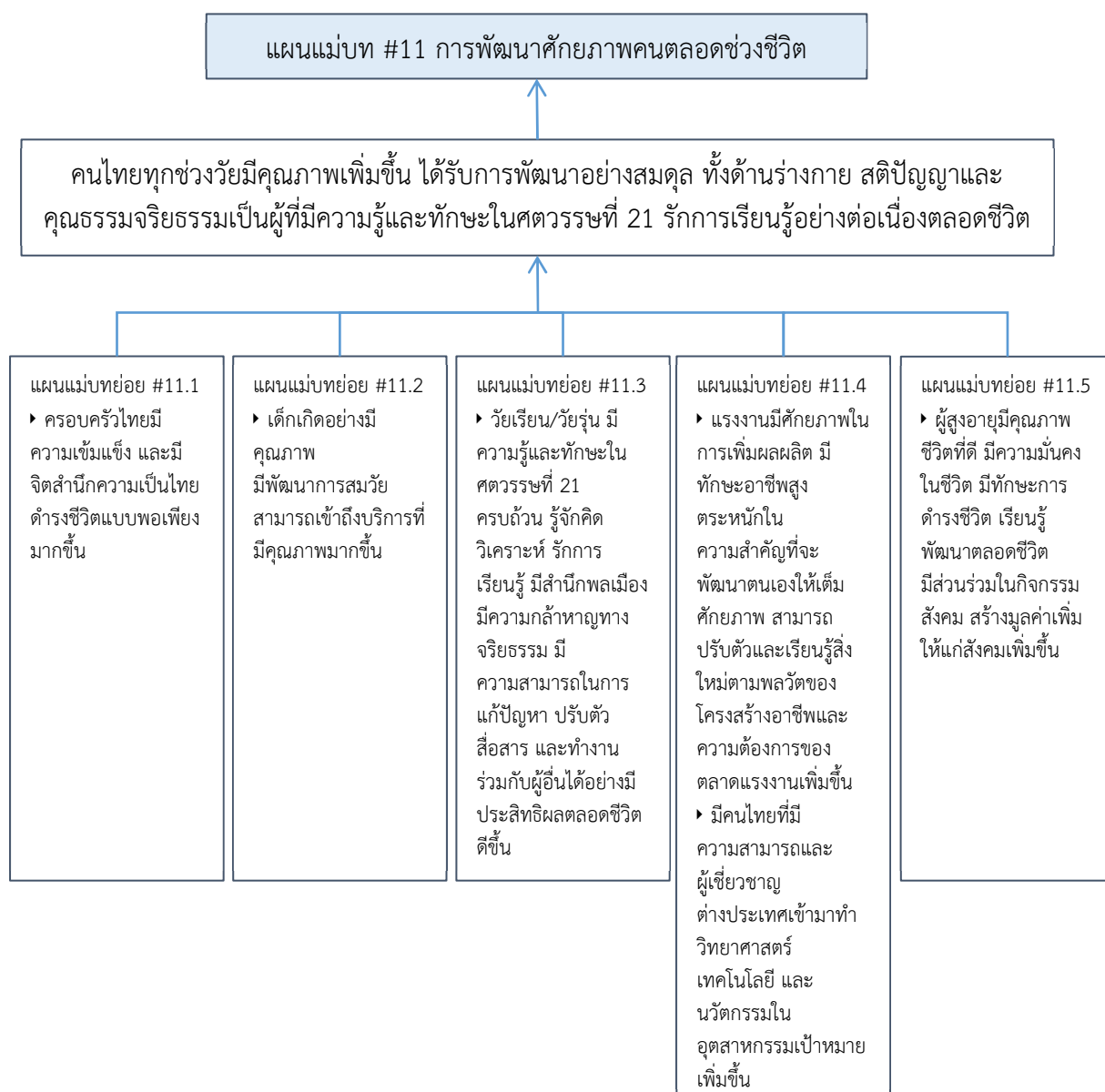
2) **การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย** โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมองและการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

3) **การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น** จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะด้านดิจิทัล และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้อยากเห็นและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4) **การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน** ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้และยกระดับตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

5) **การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ** โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ภาพที่ 3 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(12) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

สาระของแผน

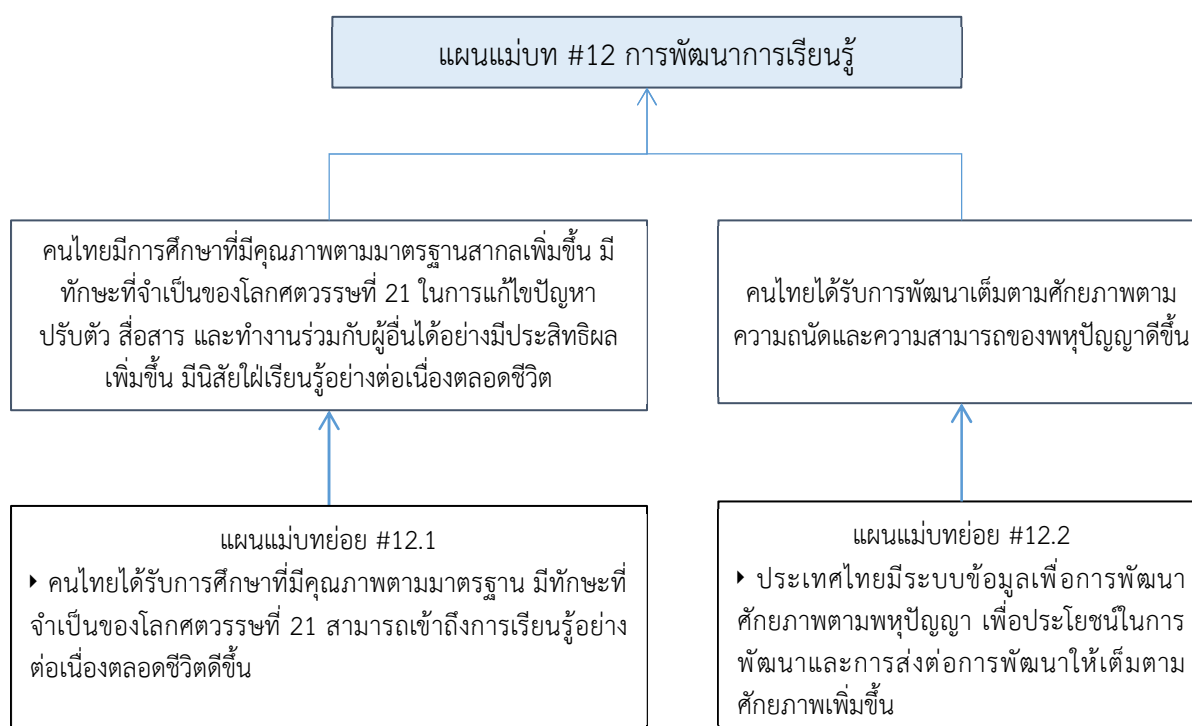
ทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาที่ 3 และภาษาท้องถิ่น ทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยคำนึงถึงการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะ และคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท การสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชากรไทยมีอาชีพบนฐานพหุปัญญา การสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง เพื่อบรรลุเป้าหมายสู่คนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ มีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง โดยมีแผนย่อย 2 แผนย่อย ดังนี้

1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ พัฒนาการบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู คุุณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครู ตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ

สถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาสู่ระดับนานาชาติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนา ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง ศูนย์ฝึกอบรม และทดสอบในระดับภูมิภาค จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในระบบการศึกษา และสำหรับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็กเยาวชนและนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

2) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัวในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษา และวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชนและสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อร่วมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

ภาพที่ 4 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

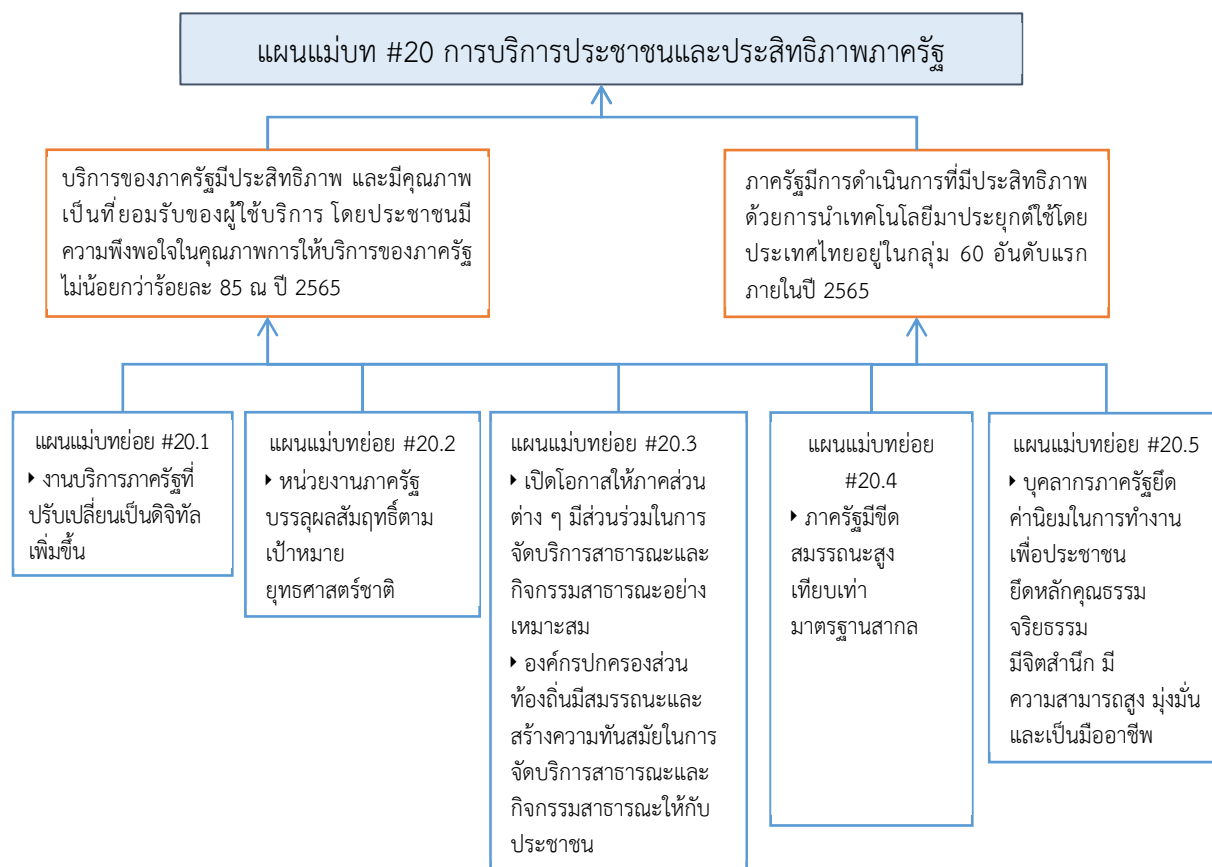
(20) ประเด็น การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

สาระของแผน

การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐให้มีความทันสมัย ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพของภาครัฐให้เกิดความเชื่อมโยงและบูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ผ่านการกำหนดความสัมพันธ์ในเชิงภารกิจตามยุทธศาสตร์ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น เพื่อให้การทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่เกิดความเข้มแข็ง ไม่ซ้ำซ้อน ชัดเจนภายใต้ขนาดของรัฐบาลที่เหมาะสม ทุกฝ่ายถือเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ มีการติดตามประเมินผลให้ครอบคลุม ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ระดับโครงการ โดยระบบงบประมาณและระบบการตรวจสอบ ต้องส่งเสริมแรงขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งในมิติภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ และภารกิจพื้นที่ โดยบุคลากรภาครัฐต้องมีความมุ่งมั่น มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะสูง มีระบบค่าตอบแทนที่เป็นระบบมีมาตรฐาน และสอดคล้องกับภาระงาน โดยมีค่านิยมและวัฒนธรรมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐเพื่อประชาชน มีความมุ่งมั่น และมีแรงบันดาลใจในการที่จะร่วมกันพลิกโฉมประเทศไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ดังนี้

- 1) **การพัฒนาบริการประชาชน** เน้นการให้บริการภาครัฐที่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว โปร่งใส ให้เป็นภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน ซึ่งจะทำให้เกิดการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน
- 2) **การบริหารจัดการการเงินการคลัง** เน้นการบูรณาการเชื่อมโยงภาครัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของการใช้งบประมาณ การจัดการรายได้รายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและประหยัด ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย
- 3) **การปรับสมดุลภาครัฐ** เน้นการให้ภาคส่วนอื่น ๆ อาทิ ภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือประชารัฐโมเดล สามารถเข้ามาแบ่งเบาภาระในการแก้ไขและตอบสนองความต้องการของตัวเองในพื้นที่ ส่งผลให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อก่อให้เกิดบริการสาธารณะเพื่อประชาชน
- 4) **การพัฒนากระบวนการบริหารงานภาครัฐ** เน้นการพัฒนากระบวนการข้อมูลภาครัฐและการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารการตัดสินใจและบริการที่เป็นเลิศ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้เอกชน ประชาชน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและประโยชน์ในการใช้ชีวิต ให้วิธีการทำงานของหน่วยงานราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) **การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ** เน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก และเป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถในการทำงานรับใช้ประเทศชาติและประชาชน

การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

ภาพที่ 5 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

(23) ประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

สาระของแผน

การขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของประเทศ จะมุ่งเน้นการดำเนินการใน 5 แผนย่อย ซึ่งแบ่งกลุ่มตามผลที่คาดว่าจะได้รับเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน และด้านปัจจัยสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) **ด้านเศรษฐกิจ** มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ศักยภาพของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมและบริการที่สามารถใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริง โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายร่วมกับภาคการศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ตลอดจนการพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการบริการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อให้สามารถรองรับความจำเป็นของอุตสาหกรรมและบริการของไทยในการส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

2) **ด้านสังคม** มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมไทย การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา และการเข้าถึงบริการและสวัสดิการของรัฐ การเตรียมความพร้อมของประชาชนไทยเพื่อรองรับกระแสโลกาภิวัตน์ของวัฒนธรรมโลกที่

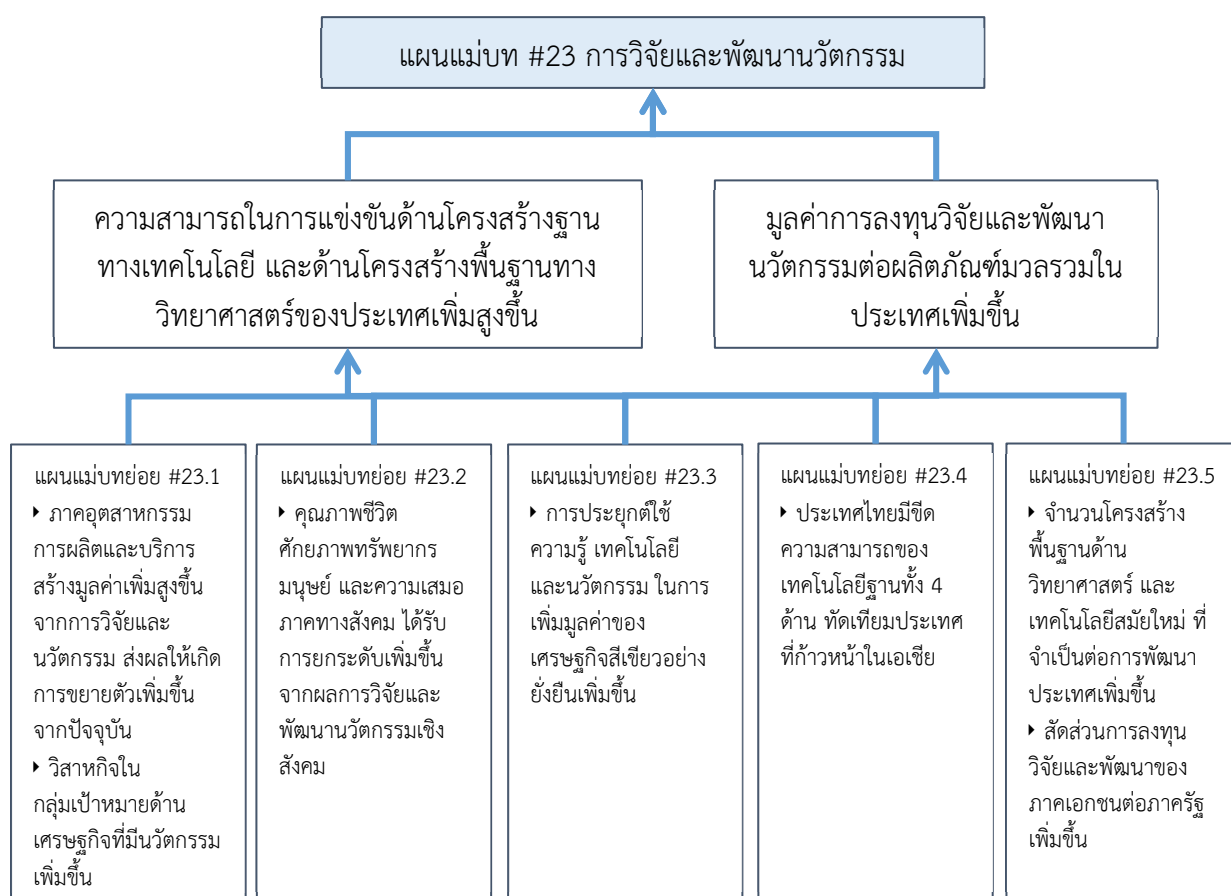
รวดเร็วขึ้นในยุคดิจิทัล การเข้าสู่สังคมสูงวัย การพัฒนาแรงงานทักษะสูงและเฉพาะทาง การยกระดับแรงงานทักษะต่ำ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล

3) **ด้านสิ่งแวดล้อม** มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล รวมทั้งการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการก๊าซเรือนกระจก

4) **ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน** มุ่งเน้นการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อการระดมองค์ความรู้ การต่อยอดไปสู่การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และการต่อยอดไปสู่นวัตกรรมทางเศรษฐกิจหรือนวัตกรรมทางสังคม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรง ผ่านการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีฐาน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับนานาชาติ ในงานวิจัยที่ประเทศไทยมีความเข้มแข็ง

5) **ด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม** มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน อาทิ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนามาตรการแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนวิจัยและนวัตกรรม การเพิ่มจำนวนบุคลากรวิจัยและนวัตกรรมในภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน รวมทั้งการพัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบ

การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ภาพที่ 6 การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ (เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง)

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

วัตถุประสงค์หลัก

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อ (1) สร้างภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Customized Public Service) (2) พัฒนาโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย กะทัดรัด ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Agile Structure) และระบบงานภาครัฐมีผลสัมฤทธิ์สูง (High Performance Public Service) (3) พัฒนากำลังคนภาครัฐให้มีสมรรถนะสูง ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และยึดมั่น ในคุณธรรม พร้อมนําการพัฒนาประเทศ (Highly Competent Public Officials) (4) พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลให้สามารถดึงดูด รักษา จูงใจผู้มีความรู้ความสามารถสูง และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ (5) เพื่อสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริตบนหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมายรวม

เป้าหมายรวมอันเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วย (1) องค์กรภาครัฐเปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกันด้วยระบบดิจิทัล (2) โครงสร้างองค์กรภาครัฐเพรียว กะทัดรัด แต่แข็งแรง สามารถบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการทำงานเพื่อประชาชน โดยยึดพื้นที่เป็นหลัก (3) ระบบบริหารและบริการประชาชนเป็นระบบดิจิทัล มีความโปร่งใส ทันสมัย ปรับตัวได้รวดเร็ว และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม (4) ระบบบุคลากรภาครัฐมีมาตรฐาน สามารถสรรหา ดึงดูดและรักษาไว้ซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพสูง มีคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงานอย่างมืออาชีพ และเป็นหัวใจของประชาชน และ (5) ภาครัฐมีวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และมีระบบป้องกันการแทรกแซงโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจและอิทธิพล ทั้งนี้ โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินในระยะ 5 ปี ที่เน้นการทำให้บริการภาครัฐสามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชน โครงสร้างและระบบงานภาครัฐมีประสิทธิภาพสูง เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนและบูรณาการกันอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูง ปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ มีคุณภาพ ยึดมั่นในคุณธรรม พร้อมนําการพัฒนาประเทศและภาครัฐมีนวัตกรรม การบริหารจัดการและนวัตกรรมทำให้บริการประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งภาพลักษณ์ของภาครัฐไทยในเวทีโลกได้รับการยอมรับ

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อน

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย “6 เรื่อง - 24 กลยุทธ์ - 56 แผนงาน” โดยมีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 1 : บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) เพิ่มสมรรถนะของหน่วยงานภาครัฐในการตอบสนองต่อประชาชน ในสถานการณ์หรือภาวะฉุกเฉิน (2) ยกกระตือรือร้นให้ข้อมูลและให้คำปรึกษาจากหน่วยงานของรัฐ และ (3) ยกกระตือรือร้นให้บริการประชาชนสู่การบริการที่เร็วขึ้น ง่ายขึ้น และถูกลง

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 2 : ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกัน ก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานรัฐบาลดิจิทัล (2) นำระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการบริหารราชการ และ (3) บูรณาการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐเพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 3 : . โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็วและระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง

ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารงานของรัฐ และลด/ละลาย ความเป็นนิติบุคคลของกรม (2) เพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความเข้มแข็งของการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (3) พัฒนาขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) พัฒนาระบบงบประมาณและ การคลังภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (5) สร้างระบบธรรมาภิบาลที่ยั่งยืนในหน่วยงานภาครัฐ และ (6) พัฒนากฎหมายเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 4 : กำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูง พร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) จัดกำลังคนให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการบริการสาธารณะที่สำคัญ และขับเคลื่อนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (2) ลดขนาดกำลังคนและค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐที่มีผลผูกพันภาระงบประมาณในระยะยาว (3) พัฒนาทักษะและสมรรถนะใหม่เพื่อสร้าง ความพร้อมเชิงกลยุทธ์ให้กับกำลังคนภาครัฐ และ (4) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้กำลังคน ในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 5 : ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคนดี คนเก่งไว้ในภาครัฐ

ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) ดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสาธารณะเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ (2) ส่งเสริม จูงใจ และรักษาผู้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสาธารณะไว้ในภาครัฐ (3) พัฒนาขีดความสามารถและความผูกพันต่อองค์กร (Engagement) ของบุคลากรภาครัฐ (4) สร้างผู้นำให้เป็นตัวอย่าง (Leadership by Example) (5) ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารทรัพยากรบุคคล และ (6) พัฒนาทางก้าวหน้าในสายอาชีพและสร้างความต่อเนื่องในการดำรงตำแหน่ง

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 6 : การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คล่องตัว โปร่งใส และมีกลไกป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ และ (2) ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกการติดตามตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้

ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

วัตถุประสงค์รวม

1. ให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบรวมทั้งให้มีกฎหมายในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตและชี้เบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำความผิดโดยมีมาตรการสนับสนุนและการคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสด้วย

2. ให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของบุคลากร ใช้ดุลยพินิจโดยสุจริต ภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และการกำกับกิจการที่ได้อย่างแท้จริง

3. ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้และสนับสนุน แนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนในการต่อต้านการทุจริตเพื่อจัดปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับ หน่วยงานภาครัฐ

4. ยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด

5. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน (ไต่สวน ชี้มูล ฟ้อง ศาล พิพากษา) ทั้งแพ่งและอาญาให้รวดเร็ว รุนแรง เด็ดขาด เป็นธรรม เสมอภาค โดยเฉพาะมีการจัดทำและ บูรณาการฐานข้อมูลคดีทุจริต ตลอดจนเร่งรัดการติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในประเทศ และต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน และในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ก็ให้เร่ง บัญญัติเพิ่มเติม

6. ให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประสานงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อให้ประเทศไทยปลอดทุจริต

เป้าหมายรวม

ประเทศไทยมีระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) อยู่ใน 20 อันดับแรกของโลกในปี 2579

จุดเน้นการปฏิรูปในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565)

1. ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง

- ผลักดันให้มีกฎหมายรองรับการรวมตัวของประชาชนเพื่อต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ภายใน 2 ปี

2. ด้านการป้องปราม

(1) ให้มีการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐในการใช้อำนาจรัฐที่ได้รับมอบให้ ส่วน ราชการต้องมีการกำหนดมาตรการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐในสังกัด ด้วยการปรับปรุงกรอบ แนวทางการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอยู่เสมอ และประกาศให้ประชาชนทราบผ่านสื่อ สาธารณะ

(2) ผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะภายใน 2 ปี ที่ประชาชนสามารถ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องร้องขอ (ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 59,253)

(3) ให้มีการแสดงฐานะทางการเงินของเจ้าพนักงานของรัฐที่เปิดเผย ตรวจสอบได้

(4) ให้มีมาตรการที่เป็นไปได้ในการสืบหาและกำกับดูแลการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของตน ซึ่งเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือได้

3. ด้านการปราบปราม

(1) ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินมาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดที่ถูกกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าประพฤติ มิชอบ หรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด

(2) ให้มีกฎหมายกำหนดความผิดจากการกระทำโดยเจตนาของเจ้าพนักงานของรัฐที่ทุจริตต่อหน้าที่ การใช้อำนาจโดยมิชอบ และการร่ำรวยผิดปกติที่ชัดเจน เพื่อความรวดเร็วในการไต่สวนและเป็นไปตามมาตรฐานสากล (อนุวัติการตาม UNCAC 2003)

(3) กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐละเลย ละเว้น รู้เห็นเป็นใจหรือมีสถานะเป็นผู้ถูกกล่าวหาในกรณีทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยแจ้งให้ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนใช้อำนาจทางปกครอง (ย้าย/พักราชการ/พ้นจากราชการ) ทันที

(4) เร่งรัดติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน

(5) ออกแบบกระบวนการบริหารคดีใหม่ ให้มีขั้นตอนเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว

4. ด้านการบริหารจัดการ

(1) ปรับปรุงกลไกการประสานการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนประสานการบริหารกับส่วนประสานการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

(2) จัดตั้งสถาบันการสร้างเสริมสมรรถนะด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (Anti-Corruption Capacity Building Institute)

ด้านการศึกษา

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา กำหนดเรื่องและประเด็นการปฏิรูปไว้ทั้งสิ้น 7 เรื่อง ประกอบด้วย (1) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง (2) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน (3) การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (4) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ (5) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (6) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และ (7) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล จำแนกในรายละเอียดเป็นประเด็นปฏิรูปรวม 29 ประเด็น

วัตถุประสงค์รวม

ในภาพรวมเชิงระบบของการปฏิรูป 7 เรื่องดังกล่าว กำหนดวัตถุประสงค์โดยรวมของการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ด้านดังนี้

1. **ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา** (enhance quality of education) ครอบคลุม (1.1) ผลลัพธ์ทางการศึกษาและการเรียน (learning outcomes) ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติที่ถูกต้อง และรู้จักดูแลสุขภาพ เพื่อการจัดการในเรื่องการดำรงชีวิตของตนเองและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นตามเจตนารมณ์ (educational core processes) ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ถูกต้อง ทันสมัย ทันเวลา และมุ่งเน้นการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมทางสังคมที่ถูกต้อง และ (1.3) สถานศึกษาและระบบสนับสนุน (educational institutions and support systems) ที่ตอบสนองต่อความต้องการของการจัดการศึกษาตลอดจนทรัพยากรด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณและเทคโนโลยี

2. **ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา** (reduce disparity in education) เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (equity in education) ประกอบด้วย (2.1) โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ (equity in access) (2.2) โอกาสในการได้รับทางเลือกในการศึกษาและการเรียนรู้พัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (equity in choosing appropriate process in

education) และ (2.3) โอกาสในการได้รับประโยชน์ของการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ เหมาะสมกับศักยภาพตามความถนัดของผู้เรียน (equity in benefiting from aptitude-based quality of education) ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

3. มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Leverage excellence and competitiveness) หมายถึง การสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีศักยภาพสูง ความเป็นผู้นำ ริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ผลิตนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำที่สามารถต่อยอดงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ การสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยอื่น ๆ ทั่วโลก สอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ อีกทั้งสถาบันการศึกษาของไทยและระบบการศึกษาไทยต้องได้รับการยอมรับว่าเทียบเคียงได้กับประเทศชั้นนำอื่น ๆ

4. ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล (improve Efficiency, Agility and Good governance) โดยเฉพาะการส่งเสริมและสร้างสมดุลของความคุ้มค่า ความโปร่งใสความรับผิดชอบ คุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้ระบบการศึกษาของประเทศที่มีธรรมาภิบาลจะเอื้อต่อการบรรลุต่อวัตถุประสงค์ข้อ 1-3 ข้างต้นอย่างครอบคลุมและสมดุล (Balanced and inclusive achievement)

เรื่องที่ 1 : การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง

เป้าหมายรวม

1. ประเทศไทยมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นกลไกสำคัญต่อการบริหาร และจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ (ร่าง) พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....
2. ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมีความร่วมมือในการจัดการศึกษา อย่างสมดุลและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้น
3. คนไทยทุกช่วงวัยสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ตามความต้องการผ่านการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้เป็นคนไทยที่มี ศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัด และสามารถเทียบมาตรฐานสมรรถนะได้ตาม กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
4. การศึกษาไทยมีทิศทางและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ ตามแผน การศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสามารถแข่งขันได้
5. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพผลในระดับสูง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ใน (ร่าง) พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติพ.ศ. ....

เรื่องที่ 2 : การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน

เป้าหมายรวม

1. เด็กปฐมวัย ทั้งเด็กกลุ่มทั่วไป และกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถเข้าถึง และได้รับการ ดูแลและการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างเหมาะสม มีคุณภาพ ทั้งถึง และเท่าเทียมกัน รวมถึงมีระบบคัดเลือกเด็ก เข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย มีระบบฐานข้อมูลที่เอื้อต่อ การดูแลที่เชื่อมโยงกันได้ระหว่างหน่วยงาน และมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีกลไกขับเคลื่อนและบูรณา การการทำงานระหว่างกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง เป็นเอกภาพ

2. พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับปรับเปลี่ยนกรอบคิด (Mindset) เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเตรียมความพร้อมก่อนการตั้งครรภ์ การเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัย

เรื่องที่ 3 : การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

เป้าหมายรวม

1. เด็ก เยาวชน และประชาชน ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ทุกคนมีความเสมอภาคในโอกาสพัฒนาตนเองตามศักยภาพและเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ รวมถึงเสริมสร้างพัฒนาครูและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ตลอดจนวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ที่นำไปใช้ได้จริงเพื่อยกระดับความสามารถของคนไทยได้อย่างยั่งยืน

2. บุคคลพิการ บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ และบุคคลที่มีความต้องการการดูแลเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงเต็มศักยภาพ และสามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรี

3. โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดกลางที่ต้องการการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วน ได้รับการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

4. ครู บุคลากรทางการศึกษา ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสม โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติงานที่มีความยากลำบาก หรือการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยหรือห่างไกล

5. ครูและผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดกลางที่ต้องการการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วนสามารถเข้าถึงการสนับสนุนทางวิชาการได้อย่างเพียงพอ

เรื่องที่ 4 : การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูและอาจารย์

เป้าหมายรวม

1. มีแผนการผลิตและพัฒนาครูตามความต้องการของประเทศ (demand-side financing) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดกรองผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สนับสนุนทุนการศึกษา คัดเลือกสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพในการผลิตครูเพื่อให้ผู้รับทุนเข้าศึกษา เพื่อให้ได้ครูที่มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของประเทศ ดำเนินการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในระยะเวลาอย่างน้อย 10 ปี

2. ได้ครูสมรรถนะสูงและตรงตามความต้องการของประเทศ ที่จบการศึกษาจากสถาบันที่ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ทำให้นิสิตนักศึกษาครูมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับประสบการณ์ด้านวิชาชีพครูและการนิเทศที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร

3. ได้ครูอาชีวศึกษาที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะสูง มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

4. ครู บุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาความรู้และทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วยระบบและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมในการพัฒนาแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงการปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล เสี่ยงภัย ยากลำบาก และทุรกันดารให้ได้รับความสะดวกในการพัฒนา

5. ครู บุคลากรทางการศึกษา มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถ ประสิทธิภาพในการสอน และผลลัพธ์ในการพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล เสี่ยงภัย ยากลำบาก และทุรกันดาร

6. ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณสมบัติ สมรรถนะ และความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์และจัดหรือสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ สมรรถนะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการ

ปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการพัฒนาผู้ที่มีโอกาสจะได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่ไม่ผ่านการประเมิน

7. ให้ครูสภาเป็นองค์กรวิชาชีพครูที่มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

8. ให้ระบบงานในการบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาภาครัฐ เป็นระบบที่มีการดำเนินการ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความคล่องตัว มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสมเอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระ

เรื่องที่ 5 : การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

เป้าหมายรวม

1. การจัดการศึกษาทุกระดับใช้หลักสูตรที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นคนดีของสังคม มีวินัยและภูมิใจในชาติ

3. มีระบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติที่ได้รับการปรับปรุงให้สามารถประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีสัมฤทธิ์ผล และมีแนวทางในการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

4. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาล โดยมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมกับบริบทเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับตามปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษาและมีระบบความรับผิดชอบทางการศึกษา (Educational Accountability) บนพื้นฐานสมรรถนะหลักของผู้เรียน

5. สถานศึกษาระดับต่าง ๆ มีระบบคุ้มครองด้านความปลอดภัย สุขภาพ และสวัสดิภาพอย่างเหมาะสม

6. เพิ่มจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชนและประเทศ และผู้จบอาชีวศึกษามีงานทำ

7. ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ เก่งปฏิบัติ มีสมรรถนะเป็นที่ยอมรับ หรือผ่านการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกงานในสถานประกอบการ

8. ผู้เรียนที่จบการศึกษาอาชีวศึกษามีความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้เอง

9. บัณฑิตในระดับอุดมศึกษามีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพิ่มการผลิตในสาขาที่ประเทศต้องการ และลดการผลิตบัณฑิตในสาขาที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด

10. สถาบันอุดมศึกษาของไทยสามารถตอบสนองความต้องการของประเทศไปในอนาคตทั้งในด้านการพัฒนาคน การวิจัย และสร้างสรรค์นวัตกรรม ตลอดจนทำให้สถาบันอุดมศึกษาไทยสามารถปรับตัวและแข่งขันได้ในโลก หรือเป็นสถาบันที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีศักยภาพในการเรียนในระดับอุดมศึกษา สามารถเข้าเรียนในสาขาที่ตนถนัด ได้อย่างเต็มศักยภาพ

12. เพิ่มประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณของรัฐในการสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ รวมถึงปรับปรุงธรรมาภิบาลในการจัดการระบบอุดมศึกษาและธรรมาภิบาลภายในสถาบันอุดมศึกษา ให้การจัดการมีความรับผิดชอบต่อ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม

13. มีสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น เป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงหาผลกำไรทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการพัฒนาหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการจัดทำ ส่งเสริม สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนถึงติดตามผล

เรื่องที่ 6 : การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา

เป้าหมายรวม

1. สถานศึกษาของรัฐมีความเป็นอิสระและมีธรรมาภิบาลในการบริหารและจัดการศึกษาครอบคลุมด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป และมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา
2. ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่
3. มีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ
4. กระทรวงศึกษาธิการมีโครงสร้างที่แบ่งแยกหน้าที่และอำนาจเพื่อรองรับรูปแบบใหม่ที่แยกความรับผิดชอบในด้านนโยบาย (Policy) ด้านกำกับดูแลส่งเสริม (Regulator) ด้านการสนับสนุนต่าง ๆ (Supporter) และด้านการดำเนินการหรือการปฏิบัติการ (Operator) มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ ธรรมาภิบาลรับผิดชอบต่อการสนับสนุนสถานศึกษาและมีบทบาท หน้าที่และอำนาจสอดคล้องกับบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

เรื่องที่ 7 : การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform)

เป้าหมายรวม

1. เพื่อพัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ในการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา สร้างคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ก้าวกระโดดทันกับพัฒนาการในโลก ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายจำเพาะ ดังนี้
  - (1) เพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่และจะมีการสร้างขึ้นต่อไป ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งเป็นที่รวบรวมข้อมูลสื่อการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว
  - (2) เป็นกลไกในการรวบรวม คัดกรอง พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง และทั่วถึงตลอดจนมีกลไกในการเข้าถึงและคัดเลือกสิ่งที่ต้องการได้โดยง่าย
  - (3) เป็นเวทีที่มีการเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะชุมชน นำไปสู่การเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามาเรียนซึ่งจะลดความเหลื่อมล้ำ และนำแหล่งข้อมูลสื่อการเรียนรู้ใหม่เข้ามาได้ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ตลอดจนเป็นเวทีที่มีการให้บริการเพื่อการเรียนรู้ (service) ต่าง ๆ
  - (4) เพื่อเร่งรัดแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างเสริมคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล หรือผู้ด้อยโอกาส หรือผู้ที่มีความจำเป็นพิเศษอันเป็นการสร้างพลังให้กับผู้เรียน ครู และโรงเรียน

(5) เพื่อพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปรับบทบาทให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) โดยเน้นให้ผู้เรียนมีวิหาคความรู้ในโลกแห่งความรู้อันมากมายมหาศาลให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลในศตวรรษที่ 21

2. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการระบบการศึกษา ครอบคลุมการจัดทำข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน และกระบวนการที่เกี่ยวข้องในทุกระดับการศึกษาและทุกระบบการศึกษา

3. คนไทยมีความฉลาดรู้ มีความเข้าใจ สามารถตัดสินใจและตอบสนองต่อการใช้สื่อและระบบดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ

กรอบวิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐาน ในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ ดังนี้ (อ้างอิงข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค สู่วิถีความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และมีนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการพัฒนา

เป้าหมายการพัฒนาในมิติหลัก ๆ ประกอบด้วย 6 เป้าหมาย ดังนี้

1. คนไทยที่มีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์
2. การลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจน
3. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้
4. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงอาหาร พลังงาน และน้ำ
5. มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย
6. มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 10 ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล

ในสังคมไทย

- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

2.5 แผนความมั่นคงแห่งชาติ

ความมั่นคงของชาติเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและ คนในสังคมอยู่ดีมีสุข ตลอดจนมีภูมิคุ้มกันพร้อมที่จะเผชิญและสามารถบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560 เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกันแจ้งเตือน แก้อันตราย หรือ ระวังภัยภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) ได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ในแต่ละประเด็นความมั่นคง รวมถึงได้มีการประเมินและวิเคราะห์แนวโน้มบริบทความมั่นคงทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ การศึกษาแนวคิดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) นโยบาย/ยุทธศาสตร์ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

ในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้กำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนและประสานบูรณาการการดำเนินงานให้เกิด ความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันในอันที่จะสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยมี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยติดตามผลการดำเนินงาน ดังนั้น ความสำเร็จของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) จำเป็นต้องได้รับการผนึกกำลังทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วม ประสาน และ บูรณาการการดำเนินงาน ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อที่จะส่งผลให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กรอบแนวคิด

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ อาศัยกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดชุดที่ 1 ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 52 บัญญัติให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กาลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 4 บัญญัติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นนโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือ ระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2560 มาตรา 5 บัญญัติ ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่าสี่ปี การประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

การกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด รวมตลอดทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

กรอบแนวคิดชุดที่ 2 น้อมนำศาสตร์พระราชานะหลักการทำงานด้านความมั่นคง

อาทิ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นหลักการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง

กรอบแนวคิดชุดที่ 3 การให้ความสำคัญกับความมั่นคงแบบองค์รวม

การให้ความสำคัญกับความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) ที่ให้ความสำคัญครอบคลุมถึงปัจจัยต่าง ๆ ไม่เฉพาะความอยู่รอดปลอดภัยของรัฐ **ความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security)** ที่ให้ความสำคัญกับการปลอดจากความหวาดกลัว (Freedom from fear) มีศักดิ์ศรี และ หลุดพ้นจากความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (Freedom from want) **ความมั่นคงของรัฐ (State Security)** ที่ให้ความสำคัญกับความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศ ดังนั้นความมั่นคงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าควบคู่กับความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติและความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศ โดยกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามหรือปัญหาความมั่นคง การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ การกระจายรายได้ การรักษาเสถียรภาพการเงินการคลัง เพื่อให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ตลอดจนการเสริมสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรอบแนวคิดชุดที่ 4 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์แผนระดับชาติและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยเฉพาะกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (ด้านความมั่นคง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืนและประเด็นยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (United Nation Sustainable Development Goals: SDGs)

กรอบแนวคิดชุดที่ 5 ประชากรรัฐ

การส่งเสริมประชากรรัฐ (หน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น และภาควิชาการ) เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทส่งเสริม/รักษาและเสริมสร้างความมั่นคง ตั้งแต่ระดับแผนชุมชน แผนตำบล แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค แผนกระทรวง/กรม และแผนบริหารราชการแผ่นดินและการนำแนวคิด Whole – of – Nation – Approach ที่ทุกภาคส่วนได้ร่วมดำเนินงานด้านความมั่นคง โดยประสานและผนึกกำลังของทุกฝ่ายในชาติ

กรอบแนวคิดชุดที่ 6 ความมั่นคงภายในประเทศ

ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อม ของประเทศให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบโดยคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต โดยเสริมสร้างสังคมที่สงบสุข ประชาชนมีการศึกษา มีอาชีพ มีรายได้ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนมีระบบการเฝ้าตรวจ เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และบริหารจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดชุดที่ 7 การรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่าง ระเทศและความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับนานาประเทศ

การสร้างสมดุลงานและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยและแสวงความร่วมมือกับมิตรประเทศในระดับทวิภาคี อนุภูมิภาค ภูมิภาค และ ประชาคมโลก บนพื้นฐานความไว้วางใจและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์โดยมีกระบวนการที่ มุมมอง ทศนคติ ที่เป็นมิตรต่อประเทศเพื่อนบ้านทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับรัฐบาล เพื่อแสวงหาความร่วมมือหรือกิจกรรมที่เกื้อหนุนส่งเสริมความเป็นมิตรแทนการนำความขัดแย้งในประวัติศาสตร์หรือข้อพิพาทอื่น ๆ มาเป็นอุปสรรค และการให้ความสำคัญกับการพัฒนาความร่วมมือในทุกระดับโดยให้มิตรประเทศมีการพัฒนาไปพร้อมกัน

2.6 คำแถลงนโยบายของรัฐบาล เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562

วิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาล คือ “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ 21” โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

นโยบายหลัก 12 ด้าน

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
3. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
4. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
6. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

7. การพัฒนาสร้างคามเข้มแข็งจากฐานราก
8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
9. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
11. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
12. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง

1. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกหลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกหลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นบ้านโดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

2. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยปรับปรุงระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเบี้ยยังชีพของประชาชน อาทิ ผู้สูงอายุและคนพิการที่มีรายได้น้อย ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และพิจารณาขยายความครอบคลุมไปยังกลุ่มมารดาตั้งครรภ์แรกเกิด และเด็กวัยเรียนที่ครอบครัวมีปัญหาทางเศรษฐกิจ และเร่งรัดการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ ลดภาระการเดินทางไปสถานพยาบาลของประชาชน และลดความแออัดในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ พัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระบบการแพทย์ทางไกลและภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ

3. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลกโดยเร่งกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว จัดเตรียมมาตรการรองรับการกีดกันทางการค้าและมาตรการสนับสนุนเพื่อเพิ่มช่องทางการส่งออกให้ผู้ส่งออกที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้า ปรับปรุงทิศทางการส่งออกไปยังตลาดอื่นโดยเร็ว ขยายความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศที่มีศักยภาพ และส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ทั้งในส่วนในเมืองหลัก เมืองรอง และการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อกระจายรายได้ในรูปแบบเศรษฐกิจแบ่งปัน เพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศในช่วงที่มีข้อจำกัดด้านการส่งออก และส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงิน

สมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

5. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน โดยยกระดับรายได้ค่าแรงแรกเข้าและกลไกการปรับอัตราค่าจ้างที่สอดคล้องกับสมรรถนะแรงงานควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานผ่านกลไกคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลราคาสินค้าไม่ให้กระทบกับค่าครองชีพของประชาชน และสามารถจูงใจให้แรงงานพัฒนาตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนทักษะ และเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

6. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

7. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 โดยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้มุ่งสู่ระบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรม คณิตศาสตร์ โปรแกรมเมอร์ และภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในทุกตำบลส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาสู่สาธารณะ เชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจ สร้างนักวิจัยใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศสร้างความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และโครงข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบในเชิงสังคม ความปลอดภัย อาชญากรรมทางไซเบอร์ และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

8. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ โดยเร่งรัดการดำเนินมาตรการทางการเมืองควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด และเร่งรัดดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ภาครัฐปลอดการทุจริต

และประพุดมิชอบโดยเร็วที่สุดพร้อมทั้งให้ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพุดมิชอบ

9. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้โดยเร่งรัดการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศทุกภูมิภาค ปราบปรามแหล่งผลิตและเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด ทั้งบริเวณชายแดนและพื้นที่ภายในพื้นที่ฟูดูแลร์รักษาผู้เสพผ่านกระบวนการทางสาธารณสุข สร้างโอกาส สร้างอาชีพ รายได้และการยอมรับของสังคมสำหรับผู้ผ่านการฟื้นฟู และเร่งสร้างความสงบสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ โดยให้เป็นการแก้ไขปัญหาภายในของประเทศ ด้วยกฎหมายไทยและหลักการสากล

10. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน โดยมุ่งสู่ความเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ ปรับปรุงระบบการอนุมัติและอนุญาตของทางราชการที่สำคัญให้เป็นระบบดิจิทัลทั้งบุคคลและนิติบุคคล เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ลดขั้นตอนที่ยุ่งยากเกินความจำเป็นลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการดำรงชีวิตของประชาชนแก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ผ่านการทดลองใช้มาตรการด้านกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และขับเคลื่อนการให้บริการในทิศทางที่ตรงกับความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจ

11. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัยการให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

12. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ 2 การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ

2.2 ปลุกจิตสำนึก เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมี จิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดองและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน โดยสถาบันการศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังวินัยของคนในชาติ หลักคิดที่ถูกต้อง สร้างค่านิยม “ประเทศไทยสำคัญที่สุด” การเคารพกฎหมายและกติกาของสังคม ปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

2.5 แก้ไขปัญหา ยาเสพติดอย่างจริงจังทั้งระบบ ด้วยการบังคับใช้ กฎหมายอย่างเคร่งครัด ปราบปรามแหล่งผลิตและเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด ป้องกันเส้นทางการนำเข้าส่งออกโดยร่วมมือกับ ประเทศเพื่อนบ้าน การลดจำนวนผู้ค้าและผู้เสพรายใหม่ และให้ความรู้เยาวชนถึงภัยยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งฟื้นฟู ดูแล รักษาผู้เสพผ่านกระบวนการทางสาธารณสุข

ข้อ 3 การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

3.2 ปกป้องค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วม ทำประโยชน์ให้ประเทศ และเป็นพลเมืองที่ดี โดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม และชุมชนเป็นฐานในการบ่มเพาะ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล ให้สื่อมีบทบาทกระตุ้นและสร้างความตระหนักในค่านิยมที่ดี รวมถึงผลิตสื่อที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบ และเปิดพื้นที่สาธารณะให้ประชาชนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์

ข้อ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

5.2.3 สร้างกลไกสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของ ผู้ประกอบการรายใหม่ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้ประกอบการ การเข้าถึงแหล่งเงิน การพัฒนาศูนย์ทดสอบหรือวิจัยและออกแบบที่ได้มาตรฐานสากล และการใช้สถาบันการศึกษาที่มีอยู่ในพื้นที่ มาสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการ

5.2.4 พัฒนาระบบและกลไกภาครัฐและสภาพแวดล้อมให้มี ประสิทธิภาพในการสนับสนุนผู้ประกอบการ โดยการจัดทำแพลตฟอร์มที่เหมาะสมสำหรับ กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และกลุ่มวิสาหกิจเริ่มต้นในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ของผลิตภัณฑ์ด้วยการใช้นวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การตลาด และการบัญชี เพิ่มประสิทธิภาพของระบบบ่มเพาะผู้ประกอบการและสถาบันเฉพาะทางต่าง ๆ ให้สามารถ เป็นกลไกหลักที่เข้มแข็งในการร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาและบ่มเพาะศักยภาพ ผู้ประกอบการในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์

5.3.3 พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่ม ทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและ ฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

5.4.5 ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยว สู่ชุมชน โดยพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจหลัก ธุรกิจรอง ธุรกิจสนับสนุน และการพัฒนาเชื่อมโยงในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของท้องถิ่น ชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้มีส่วนร่วม ในการพัฒนาและทำธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น อาทิ การพัฒนาয়วมัคคุเทศก์

5.7.1 รักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม อันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และลงทุนในอินเทอร์เน็ต เกตเวย์ และเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G เพื่อให้การติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รองรับการใช้งานจำนวนมากและแอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ สนับสนุนนโยบายด้านสังคม อาทิ การบริการด้านการศึกษา และการบริการด้านสาธารณสุข ตลอดจนสร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพของประชาชน

5.9.3 ส่งเสริมเยาวชนและบทบาทสตรีในการเป็น ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมผ่านการศึกษา และการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงเทคโนโลยี แหล่งเงินและการระดมทุน เพื่อกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เยาวชนสามารถนำเสนอแนวคิด พัฒนาแอปพลิเคชัน นวัตกรรม และดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเอง

ข้อ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

6.1.1 พัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัยให้เป็นที่ไปตามเป้าหมาย พัฒนาพื้นที่โดยรอบให้เป็น เมืองมหานครการบิน ศูนย์กลางทางการแพทย์ของเอเชีย และเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ และทันสมัยระดับนานาชาติ ยกระดับภาคการเกษตรให้เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คมนาคม ดิจิทัล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเร่งพัฒนาบุคลากร รวมทั้ง ทบพทวนกฎระเบียบ เพื่อรองรับและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

ข้อ 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

8.1 ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย

8.1.1 จัดให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่อง จนถึงเด็กวัยเรียน ให้มีโอกาสดำเนินตาม ศักยภาพ เพื่อสร้างคนไทยที่มีพัฒนาการเต็ม ตามศักยภาพผ่านครอบครัวที่อบอุ่นในทุกรูปแบบครอบครัว เพื่อ ส่งต่อการพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพสู่การพัฒนาในระยะถัดไปบนฐานการให้ความช่วยเหลือที่คำนึงถึง ศักยภาพ ของครอบครัวและพื้นที่ เตรียมความพร้อมการเป็นพ่อแม่ ความรู้เรื่องโภชนาการและสุขภาพ การ อบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยผ่านการให้บริการสาธารณะที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการยกระดับ คุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน และพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา และผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

8.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนให้ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ผ่านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบ โรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

8.2 พัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่

8.2.1 ปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัย สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยปรับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ให้ทันสมัย มีการนำเทคโนโลยีและการเรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์จริงเข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน และปรับระบบดึงดูด การคัดเลือก การผลิตและ พัฒนาครู ที่นำไปสู่การมีครูสมรรถนะสูง เป็นครูยุคใหม่ที่สามารถออกแบบและจัดระบบการสร้างความรู้ สร้าง วินัย กระตุ้น และสร้าง แรงบันดาลใจ เปิดโลกทัศน์มุมมองของเด็กและครูด้วยการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น ควบคู่กับหลักการทางวิชาการ

8.2.2 จัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนทั้งใน ส่วน ฐานความรู้และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ และตรงกับ ความต้องการของประเทศในอนาคต และ เป็นผู้เรียนที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสามารถกำกับ การเรียนรู้ของตนเองได้ รวมถึงมีทักษะด้านภาษาอังกฤษ และภาษาที่สามที่สามารถสื่อสาร และแสวงหาความรู้ได้ มีความพร้อมทั้งทักษะความรู้ ทักษะอาชีพ และ ทักษะชีวิตก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

8.3 พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม 4.0 โดย การจัดระบบและกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่ชัดเจนเป็นระบบในการพัฒนา กำลังคนที่มีทักษะขั้นสูงให้สามารถนำความรู้และทักษะมาใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม ซึ่งต้องครอบคลุมการพัฒนากำลังคน ที่อยู่ในอุตสาหกรรมแล้ว กำลังคนที่กำลังจะเข้าสู่อุตสาหกรรม และเตรียมการสำหรับผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งเร่งรัด และขยายผลระบบคุณวุฒิวิชาชีพ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น

8.4 ดึงดูดคนเก่งจากทั่วโลกเข้ามาทำงานกับคนไทย และส่งเสริมผู้มีความสามารถสูง สนับสนุนให้ธุรกิจชั้นนำในประเทศดึงดูดบุคคลที่มีความสามารถระดับสูง จากทั่วโลกโดยเฉพาะคนไทย เพื่อกลับมาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ความเชี่ยวชาญให้แก่บุคลากรในองค์กร ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับประเทศ โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับการดึงดูดนักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาร่วมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมทั้งมีพื้นที่ให้กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษที่มีศักยภาพสูงได้ทำงานร่วมกัน หรือร่วมกับเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับประเทศ

8.5 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

8.5.1 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนา นวัตกรรมเชิงสังคมและนวัตกรรมในเชิงพื้นที่ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำสร้างโอกาส สำหรับผู้ด้อยโอกาส และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยควบคู่ไปกับการพัฒนาทุนมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกยุคดิจิทัลและอุตสาหกรรม 4.0 ตามความเหมาะสมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยระยะแรกจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชน อย่างครบวงจร ทั้งระบบยา วัคซีน เวชภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

8.5.2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน สามารถตอบสนองต่อ ความเปลี่ยนแปลง และสร้างความเป็นเลิศของประเทศในอนาคต โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงธุรกิจ กำหนดวาระการวิจัยแห่งชาติ ส่งเสริมความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนของทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคการศึกษา ชุมชน และภาคเอกชน ในทุกสาขาการผลิตและบริการ สร้างสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบของระบบวิจัยและ การพัฒนานวัตกรรมให้เข้มแข็ง รวมทั้งบูรณาการการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมกับการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

8.5.3 สร้างเครือข่ายการทำวิจัยระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ปฏิรูป และบูรณาการระบบการเรียนการสอนกับระบบงานวิจัยและพัฒนา ให้เอื้อต่อการเพิ่มศักยภาพ ด้านนวัตกรรมของประเทศ เพื่อสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจไทยทุกระดับในเวที การค้าโลก ส่งเสริมกระบวนการทำงานของ ภาครัฐและภาคเอกชนในการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมให้เป็นระบบเปิด และมีการบูรณาการการทำงานกันอย่างมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงระบบการศึกษา กับภาคปฏิบัติจริงในภาค ธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างนักวิจัยมืออาชีพและนวัตกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับงานวิจัยสู่การเพิ่ม ศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ

8.6 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย

8.6.1 มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาครู เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ การศึกษาในทุกระดับบนพื้นฐานการสนับสนุนที่ค้ำึงถึง ความจำเป็นและศักยภาพของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของ โรงเรียนในทุกระดับ และสร้างระบบวัดผลโรงเรียนและครูที่สะท้อนความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ที่เกิดกับผู้เรียน คัดครูให้นักเรียนโดยลดภาระงานที่ไม่จำเป็น รวมถึงจัดให้มีระบบฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการเชื่อมโยงหรือส่งต่อข้อมูลรอบครัวและผู้เรียนระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงการพัฒนาตลอดช่วงชีวิต ตลอดจนพัฒนาช่องทางให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

8.6.2 พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้างสรรคที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน ออนไลน์แบบเปิดที่หลากหลาย เพื่อ

ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจและเหมาะสมกับช่วงวัย ตลอดจนพัฒนาแหล่งเรียนรู้และอุทยานการเรียนรู้สำหรับเยาวชนที่เชื่อมโยงเทคโนโลยีกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการเรียนรู้การนอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

8.6.3 ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยจัดการศึกษากับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มุ่งเน้นกลุ่มเด็กด้อยโอกาสและกลุ่มเด็กนอกระบบการศึกษา ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบโรงเรียนพี่เลี้ยง จับคู่ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพการศึกษากับโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา และการส่งเสริมให้ภาคเอกชน ชุมชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบการศึกษาในพื้นที่ สนับสนุนเด็กที่มีความสามารถแต่ไม่มีทุนทรัพย์เป็นกรณีพิเศษ ตลอดจนแก้ไขปัญหาหนี้สินทางการศึกษา โดยการปรับโครงสร้างหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และทบทวนรูปแบบการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เหมาะสม

8.6.4 พัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย โดยกำหนดระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและเพิ่มประสิทธิภาพของทุกช่วงวัย อาทิ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ให้เชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพ โดยมีกลไกการวัดและประเมินผลเพื่อเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์หน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจน ส่งเสริมเยาวชนที่มีศักยภาพด้านกีฬาให้สามารถพัฒนาไปสู่นักกีฬาอาชีพ การกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงาน การจัดให้มีระบบที่สามารถรองรับ ความต้องการพัฒนาปรับปรุงทักษะอาชีพของทุกช่วงวัย เพื่อรองรับการเปลี่ยนสายอาชีพ ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานที่อาจจะเปลี่ยนไปตามแนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในอนาคต

8.6.5 ส่งเสริมหลักคิดที่ถูกต้อง โดยสอดแทรกการปลูกฝังวินัย และอุดมการณ์ที่ถูกต้องของคนในชาติ หลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสาธารณะ การเคารพกฎหมาย และกติกาของสังคมเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมกลไกสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในทุกมิติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมทั้งลงโทษผู้ละเมิดบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนประเทศ

8.7 จัดทำระบบปริญญาชุมชนและการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น เน้นออกแบบหลักสูตรระยะสั้นตามความสนใจ พัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน และทักษะอาชีพของคนทุกช่วงวัยในพื้นที่และชุมชนเป็นหลัก พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนา เป็นรูปแบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งเป็นการเรียนเก็บหน่วยกิตของวิชาเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ เรียนข้ามสาขาวิชาและข้ามสถาบันการศึกษา หรือทำงานไปพร้อมกัน หรือเลือกเรียนเฉพาะหลักสูตรที่สนใจ เพื่อสร้างโอกาสของคนไทยทุกช่วงวัยและทุกระดับสามารถพัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาและการดำรงชีวิต

ข้อ 9 การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม

9.4 สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมด้านการศึกษา สุขภาพ การมีงานทำที่เหมาะสมกับประชากรทุกกลุ่ม มีการลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง จัดให้มีระบบบำเหน็จบำนาญ หลังพ้นวัยทำงาน ปฏิรูประบบภาษีให้ส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านกลไกกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพการศึกษา ผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงคุ้มครองแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ให้ได้รับ ความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

2.7 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะ นโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ 21

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดังนี้

หลักการ

1. ให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ ทั้งผู้เรียน ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน และผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท และเป็น การศึกษาตลอดชีวิต

2. บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนราชการหลัก องค์กรมหาชนในกำกับ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้มีความคล่องตัว รวมทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่ภูมิภาคให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ เพื่อดำเนินการปฏิรูปการศึกษาร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามนโยบายประชารัฐ

ระดับก่อนอนุบาล

เน้นประสานงานกับส่วนราชการ และชุมชน ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียน ในด้านสุขภาพและโภชนาการ และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติ

ระดับอนุบาล

เน้นสร้างความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อออกแบบกิจกรรมการพัฒนา ทักษะที่สำคัญด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสมอง ทักษะความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการรู้จักและประเมินตนเอง

ระดับประถมศึกษา

มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ ด้วยจุดเน้น ดังนี้

1. ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด
2. เรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น
3. เรียนภาษาอังกฤษและภาษาพื้นถิ่น (ภาษาแม่) เน้นเพื่อการสื่อสาร
4. เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง หรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกัน ของผู้เรียนและครูด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น
5. สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
6. จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)
7. พัฒนาครูให้มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding)

8. จัดให้มีโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก บริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

ระดับมัธยมศึกษา

มุ่งต่อยอดระดับประถมศึกษา ด้วยจุดเน้น ดังนี้

1. จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม คณิตศาสตร์ (STEM) และภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)
2. จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ เช่น ทักษะด้านกีฬาที่สามารถพัฒนาไปสู่นักกีฬาอาชีพ ทักษะภาษาเพื่อเป็นแม่คูเทศก์

ระดับอาชีวศึกษา

มุ่งจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างนวัตกรรมตามความต้องการของพื้นที่ชุมชน ภูมิภาคหรือประเทศ รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบการเอง ด้วยจุดเน้น ดังนี้

1. จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
2. เรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ
3. เรียนรู้การใช้ดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างอาชีพ
4. จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

มุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนผู้เรียนที่สำเร็จหลักสูตร สามารถมีงานทำด้วยจุดเน้น ดังนี้

1. เรียนรู้การใช้ดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาช่องทางในการสร้างอาชีพ
2. จัดทำหลักสูตรพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และวางแผนการใช้งบประมาณเป็นรายไตรมาส รวมทั้งใช้จ่าย งบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย

3. ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการพัฒนางานทั้งระบบ เน้นการเรียนรู้และ การบริหารจัดการ

4. ปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการให้เกิดความคล่องตัว หากติดขัดในเรื่อง ข้อกฎหมาย ให้ผู้บริหารระดับสูงร่วมหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

5. ให้หน่วยงานระดับกรมกำหนดแผนงานสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ อัตรากำลัง ตามความต้องการจำเป็น ให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ภูมิภาค

6. ใช้กลไกกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มาบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับ หน่วยจัดการศึกษา

7. เร่งทบทวน (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยปรับปรุงสาระสำคัญ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล

8. ในระดับพื้นที่หากเกิดปัญหาข้อติดขัดการปฏิบัติงาน ต้องศึกษา ตรวจสอบข้อมูล / ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เช่น จำนวนเด็กในพื้นที่น้อยลง ซึ่งจำเป็นต้องมีการควมรวมโรงเรียน ให้พิจารณาสื่อสาร อธิบายทำความเข้าใจที่ชัดเจนกับชุมชน

9. วางแผนการใช้อัตรากำลังครู โดยเฉพาะครูระดับอนุบาล และครูระดับอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนการประเมินครูอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำหลักสูตรการพัฒนาครู ให้มีองค์ความรู้และทักษะในด้านพหุปัญญาของผู้เรียน

10. ให้ศึกษาธิการจังหวัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาของแต่ละจังหวัด นำเสนอต่อ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

11. ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และศึกษาธิการภาค มีบทบาทหน้าที่ ตรวจราชการติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ

อนึ่ง สำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามปกติ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนนั้น หากรัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 นอกเหนือจากที่กำหนด หากมีความสอดคล้องกับหลักการในข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องเร่งรัดกำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยเช่นกัน

2.8 ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. 2559 – 2564)

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. 2559 - 2564) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 34 – 44)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: จัดทำนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบบมีส่วนร่วม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน

กลยุทธ์

1) กำหนดกรอบการศึกษา โดยพิจารณาจากปัจจัย หรือองค์ประกอบในการประเมินความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ

2) ทบทวนและวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้บริบทใหม่ของนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3) จัดทำนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

4) สร้างกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยและพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์

กลยุทธ์

1) พัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนการ On the job training ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และเรียนรู้วิทยาการสมัยใหม่

2) จัดให้มีการประชุมวิชาการระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการวิจัยและพัฒนา

3) ผลักดันให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จัดทำและนำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุมวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

4) สร้างเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการทำวิจัยและจัดทำคลังข้อมูลด้านการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: พัฒนาระบบประเมินผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

- 1) สร้างเครือข่ายการประเมินผลเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
- 2) สร้างกลไกการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิผล
- 3) พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อการประเมินผลตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กลยุทธ์

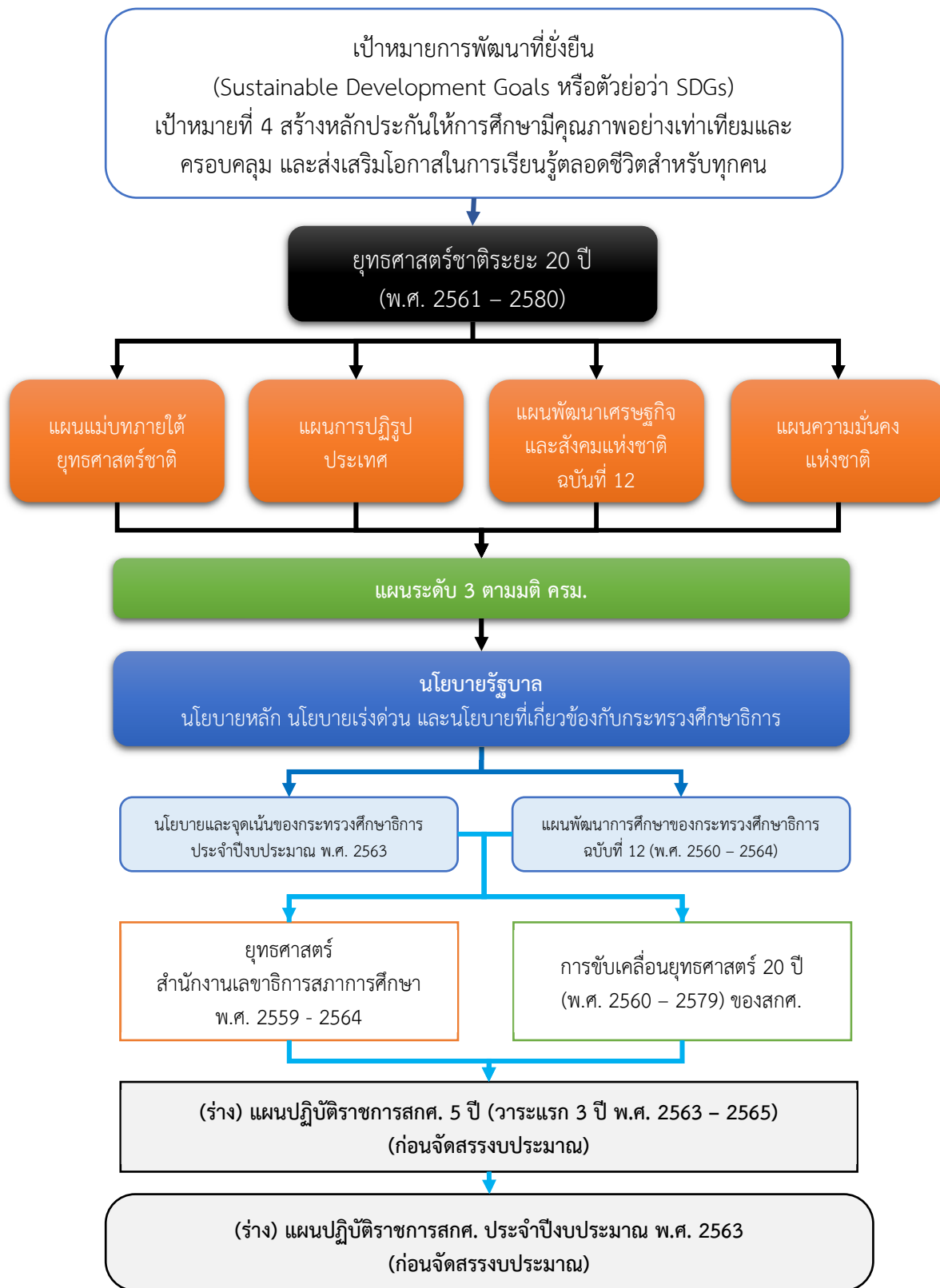
- 1) สร้างและพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับจังหวัด เพื่อการเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำและขับเคลื่อนนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์
- 2) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกันเพื่อการวางแผน พัฒนา ขับเคลื่อนการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 3) ร่วมติดตาม ร่วมประเมิน เพื่อการวางแผน พัฒนา ขับเคลื่อนการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กลยุทธ์

- 1) ปรับโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการขององค์กร
- 3) พัฒนาคุณภาพชีวิตและความผาสุกในการทำงาน
- 4) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรและบุคลากร
- 5) พัฒนาการจัดการความรู้ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ
- 6) พัฒนาวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นคุณธรรมและความโปร่งใส
- 7) ออกแบบและพัฒนาระบบมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- 8) ติดตามและประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและบุคลากร

2.9 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับแผนระดับต่าง ๆ

ภาพที่ 7 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับแผนระดับต่าง ๆ

ส่วนที่ 3 การทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.1 ปฏิทินการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษานโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินการ
- การศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้อง	ตุลาคม - ธันวาคม 2562

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แนวทางการดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินการ
- จัดทำบันทึกเวียนเพื่อสอบถามข้อมูลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมของสำนัก/กลุ่ม ในการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565	มกราคม – กุมภาพันธ์ 2563
- จัดทำบันทึกข้อความเพื่อยืนยันข้อมูลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมของสำนัก/กลุ่ม ในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565	
- ประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ประเด็น “การทบทวนโอกาสในการปรับปรุงฐานข้อมูลการเชื่อมโยงของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่สอดคล้องแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ” ในระหว่างวันที่ 12 – 13 กุมภาพันธ์ 2563 โรงแรมปิยนด์ สวีท กรุงเทพฯ	
- การอบรมเชิงปฏิบัติการ ประเด็น “การพัฒนาและจัดทำระบบข้อมูลกลาง การเชื่อมโยงของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ” ในระหว่างวันที่ 20 – 21 กุมภาพันธ์ 2563 โรงแรมปิยนด์ สวีท กรุงเทพฯ	

ขั้นตอนที่ 3 การยกร่างแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี วาระแรก 3 ปี

แนวทางการดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินการ
- ดำเนินการยกร่างแผนปฏิบัติการของสทศ. ระยะ 5 ปี วาระแรก 3 ปี	มีนาคม 2563
- ดำเนินการยกร่างแผนปฏิบัติการของสทศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	มีนาคม 2563

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอแผนปฏิบัติการต่อหัวหน้าส่วนราชการลงนามและนำไปปฏิบัติ

แนวทางการดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินการ
- เสนอแผนปฏิบัติการต่อหัวหน้าส่วนราชการลงนาม	มีนาคม 2563

3.2 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

การบริหารราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการดำเนินการไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยเน้นสาระสำคัญคือหลักธรรมาภิบาล มีขั้นตอนชัดเจน โปร่งใส ประโยชน์และประหยัด เพื่อให้การบริหารราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (Result Based Management : RMB) ซึ่งแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์ คือ การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน (Performance Agreement) ในทุกระดับ ดังนั้น ส่วนราชการจึงต้องจัดทำแผนงานในการปฏิบัติการเพื่อนำนโยบายที่รัฐบาลกำหนดแปลงไปสู่ภาคปฏิบัติ ซึ่งจะกำหนดวิธีดำเนินการและผลสำเร็จของงานที่มีตัวชี้วัดได้ว่าจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมาย และเมื่อผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ หรืออยู่ในระดับมาตรฐานหรือการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีผลดี ก็จะเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ซึ่งส่วนราชการก็จะได้รับเงินรางวัลการเพิ่มประสิทธิภาพเป็นการตอบแทน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจูงใจให้ส่วนราชการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติราชการให้บังเกิดประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นตลอดไป (สมควร ทรัพย์บำรุง, 2553)

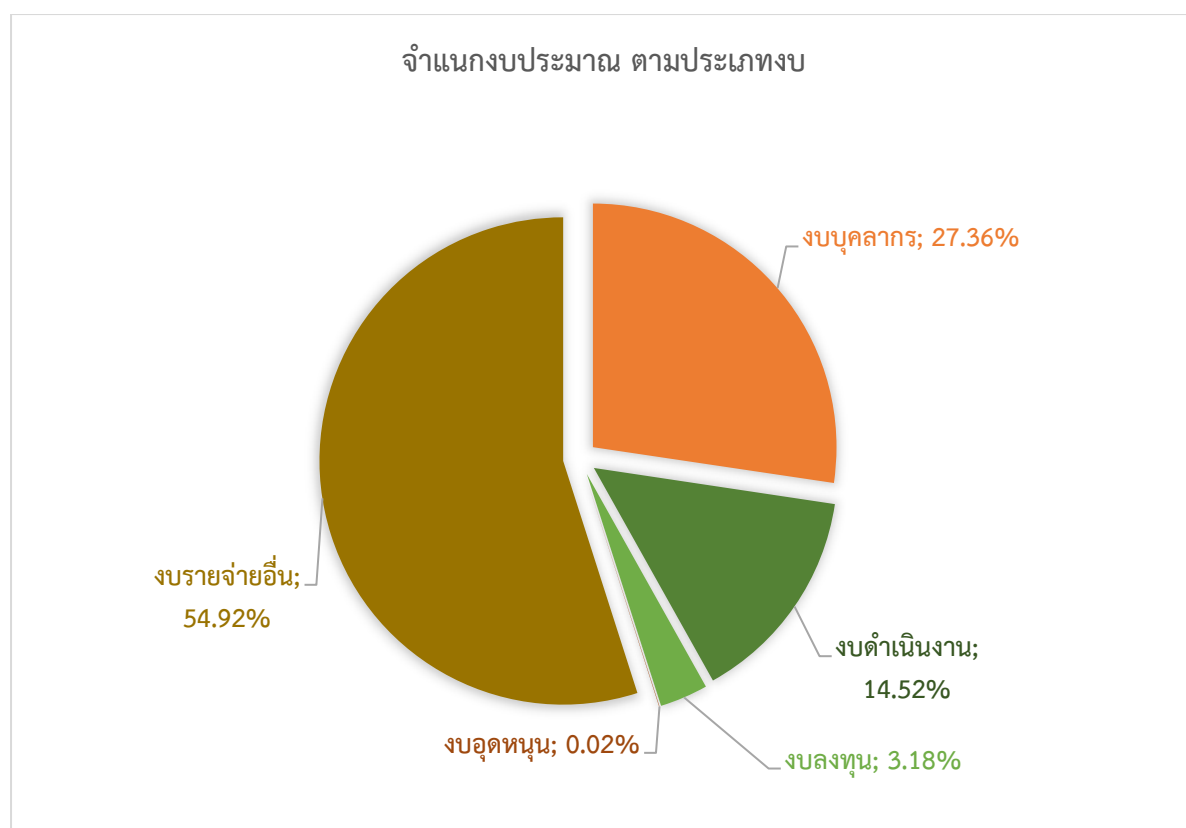
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการและแนวทางปฏิบัติราชการของส่วนราชการในการกระทำภารกิจ จะต้องมีความมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ซึ่งได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการใกล้ตัวกับประชาชนรวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ one-stop-service
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งได้แก่ การทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ ทบทวนลำดับความสำคัญ และความจำเป็นของแผนงานและโครงการทุกระยะ การยุบเลิกส่วนราชการที่ไม่จำเป็น และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์อยู่เสมอ
- (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก โดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชนและความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการ
- (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบและวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง

3.3 กรอบวงเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตั้งแต่ปี 2561 - 2563

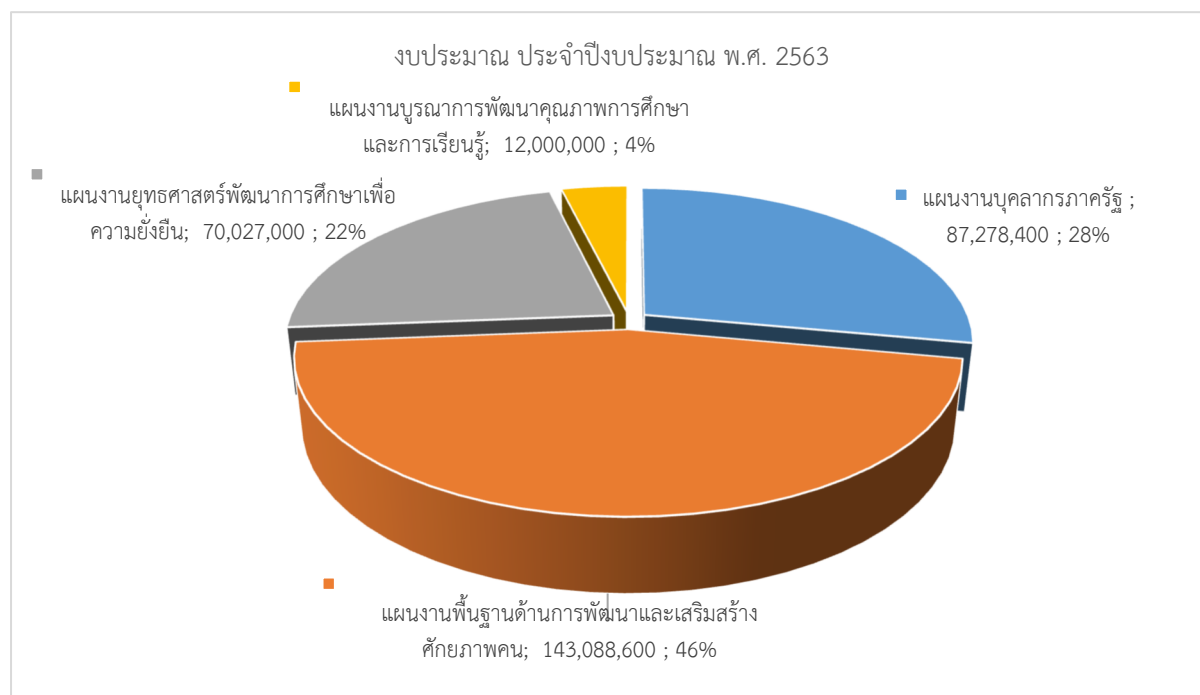
ประเภทงบ	ปีงบประมาณ			สัดส่วน งบประมาณ 2563 (%)	เพิ่ม/ลดจากปีงบ. 2562	
	2561	2562	2563		จำนวนเงิน	ร้อยละ (%)
- งบบุคลากร	79,066,700	80,056,900	85,474,400	27.361	5,417,500	1.734
- งบดำเนินงาน	29,873,500	30,722,200	45,355,300	14.519	14,633,100	4.684
- งบลงทุน	-	4,955,700	9,922,500	3.176	4,966,800	1.590
- งบอุดหนุน	6,895,000	60,000	68,000	0.022	8,000	0.003
- งบรายจ่ายอื่น	89,222,800	70,140,300	171,573,800	54.922	101,433,500	32.470
รวมทั้งสิ้น	205,058,000	185,935,100	312,394,000	100.000	126,458,900	40.481

ภาพที่ 8 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามประเภทงบ

ตารางที่ 2 รายละเอียดวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามแผนงาน

แผนงาน	ปีงบประมาณ	สัดส่วน งบประมาณ 2563 (%)	จำนวน แผนงาน/ โครงการ
	2563		
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ			
งบบุคลากร	85,474,400	27.36	1
งบดำเนินงาน	1,804,000	0.58	1
2. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพคน			
งบดำเนินงาน	43,551,300	13.94	10
งบลงทุน	9,922,500	3.18	4
งบเงินอุดหนุน	68,000	0.02	1
งบรายจ่ายอื่น	89,546,800	28.66	32
3. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความ ยั่งยืน			
งบรายจ่ายอื่น	70,027,000	22.42	11
4. แผนงานบูรณาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ การเรียนรู้			
งบรายจ่ายอื่น	12,000,000	3.84	1
รวมทั้งสิ้น	312,394,000	100.00	61

ภาพที่ 9 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามแผนงาน

3.4 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ/ผลผลิต

1) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

ตารางที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานบุคลากรภาครัฐ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
งบบุคลากร			
1	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	85,474,400	สอ.
งบดำเนินงาน			
2	ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	1,804,000	สอ.

2) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

ตารางที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
งบดำเนินงาน			
3	งานอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการบริหารงานทั่วไป (รวมค่าสาธารณูปโภค)	15,265,900	สอ
4	โครงการขับเคลื่อนการจัดทำภารกิจสภาการศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	10,910,400	สอ
5	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การเปลี่ยนผ่านสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ	3,753,800	สอ
6	โครงการงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและบริการภาครัฐ	2,430,000	สวพ
7	ค่าสาธารณูปโภค ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	840,000	สวพ
8	โครงการงานบริการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศและองค์ความรู้ (OED Knowledge and Data Center) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	750,000	สวพ
9	โครงการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสู่ระบบราชการ 4.0	2,836,500	กพร
10	โครงการพัฒนางานตรวจสอบภายในสู่มาตรฐานสากล	300,000	ตสน

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
11	โครงการพัฒนางานพัฒนานโยบายงบประมาณ	300,000	สอ
12	โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	6,164,700	สสอ
งบลงทุน			
13	ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ 1. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานประมวลผล แบบที่ 1 จำนวน 47 ชุด 2. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานประมวลผล แบบที่ 2 จำนวน 15 ชุด 3. อุปกรณ์กระจายสัญญาณไร้สาย (Access Point) แบบที่ 2 จำนวน 14 ชุด 4. เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานประมวลผล จำนวน 8 ชุด 5. สแกนเนอร์ สำหรับงานเก็บเอกสารระดับ ศูนย์บริการ แบบที่ 2 จำนวน 6 ชุด 6. โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จำนวน 1 ชุด 7. โปรแกรมจัดทำกราฟิก มัลติมีเดีย เพื่อการประชาสัมพันธ์ จำนวน 1 ชุด 8. เครื่องกราฟิกแท็บเล็ต จำนวน 1 ชุด 9. อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอก (External Hard disk) ขนาด 1 TB จำนวน 6 ชุด 10. อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอก (External Hard disk) ขนาด 2 TB จำนวน 5 ชุด 11. อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอก (External Hard disk) ขนาด 4 TB จำนวน 6 ชุด	2,520,000	สวพ
14	ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ 1. แบตเตอรี่ไมโครโฟนไร้สายสำหรับไมโครโฟน รุ่น TOA -802 จำนวน 48 หน่วยๆ ละ 5,500 บาท 2. ชุดไมโครโฟนก้านยาว 2 ชุดๆ ละ 19,500 3. ไมโครโฟนไร้สาย ชนิดติดเสื้อ จำนวน 1 ชุดๆ ละ 50,000 บาท 4. เครื่องกระจายสัญญาณเสียง จำนวน 1 เครื่องๆ ละ 4,500 บาท	357,500	สอ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
15	ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ 1. เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ ระดับ XGA - ขนาดไม่ต่ำกว่า 4,000 ANSI Lumens จำนวน 2 เครื่องๆ ละ 42,500 บาท 2. เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ ระดับ XGA - ขนาด 6,000 ANSI Lumens จำนวน 2 เครื่องๆ ละ 260,000 บาท	605,000	สอ
16	ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง 1. รถโดยสาร 12 ที่นั่ง (ดีเซล) ปริมาตรกระบอก สูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์ สูงสุดไม่ต่ำกว่า 90 กิโลวัตต์ จำนวน 5 คัน ๆ ละ 1,288,000 บาท	6,440,000	สอ
งบเงินอุดหนุน			
17	เงินอุดหนุนทั่วไป ค่าบำรุงสมาคมนานาชาติ IEA	68,000	สนต
งบรายจ่ายอื่น			
18	โครงการศึกษาและพัฒนาระบบการเทียบโอน ระหว่างภาคการทำงานกับภาคการศึกษาและ กลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต	7,002,950	สนผ
19	โครงการพัฒนาและจัดทำข้อมูลงบประมาณด้าน การศึกษาของประเทศ	2,000,000	สนผ
20	โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการจัดสรรงบประมาณด้าน การศึกษาตรงสู่ผู้เรียน	2,400,000	สนผ
21	แผนงานกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผล การจัดการศึกษาของชาติ (8,725,000 บาท)		สปศ
21.1	โครงการที่ 1 การติดตามและประเมินผล การ จัดการศึกษาในภาพรวมตามแนวนโยบายด้าน การศึกษาของชาติ	6,425,000	สปศ
21.2	โครงการที่ 2 การพัฒนาระบบการติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579	2,300,000	สปศ
22	โครงการศึกษาและรายงานสภาวะการณ์และ อนาคตภาพการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2563	4,200,000	สปศ
23	โครงการส่งเสริมความรู้และประเมินการบังคับใช้ กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	10,000,000	สกม

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
24	โครงการขับเคลื่อนกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและสมัชชาการศึกษาสู่การปฏิบัติ	10,000,000	สมร
25	โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย	14,000,000	สมร
26	โครงการพัฒนาเครือข่ายการวิจัยทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	4,000,000	สวพ
27	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษา (ThaiEd Research) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	1,130,000	สวพ
28	โครงการจัดทำข้อมูลและตัวชี้วัดทางการศึกษาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ	850,000	สวพ
29	โครงการปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบคลังข้อมูล/ฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนการศึกษา	2,000,000	สวพ
30	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อพัฒนางานบริการภาครัฐขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา	1,875,600	กพร
31	โครงการวิเคราะห์สถานะแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของประเทศไทย	2,477,800	กพร
32	โครงการศึกษาเปรียบเทียบนโยบายการศึกษานานาชาติ	1,200,000	สนต
33	โครงการจัดทำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการศึกษาไทยและการศึกษานานาชาติ	1,000,000	สนต
34	โครงการรายงานการติดตามความก้าวหน้าทางการศึกษาโลก (Global Movement in Education Report)	726,000	สนต
35	การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดกระบวนทัศน์ใหม่ด้านการศึกษานานาชาติ	514,000	สนต
36	โครงการประชุมโต๊ะกลม ไทย – รัสเซีย ด้านการศึกษา พ.ศ. 2563	781,200	สนต
37	โครงการความร่วมมือในการถอดบทเรียนศูนย์การศึกษาจังหวัดของประเทศญี่ปุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน	1,762,000	สนผ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
38	โครงการการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ กรอบอนุภูมิภาคอาเซียนและการประชุมที่ เกี่ยวข้อง	992,000	สนผ
39	โครงการศึกษาและเจรจาความร่วมมือจาก ต่างประเทศเพื่อการสนับสนุนและการพัฒนา ระบบการเทียบโอนระหว่างการทำงานกับภาค การศึกษา และกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคาร หน่วยกิต	2,992,000	สนผ
40	โครงการประชุมผู้ประสานงานเครือข่ายวิจัยด้าน การศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และจีน (Education Research Network in Southeast Asia and China) ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน	256,000	สวพ
41	โครงการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา แห่งองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการ พัฒนา (OECD) ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส จำนวน 2 ครั้ง	1,341,000	สนต
42	โครงการเจรจาความร่วมมือเพื่อศึกษากระบวน ทัศน์ใหม่ด้านการจัดการศึกษาในภาวะการลดลง ของประชากร วิจัยเรียน กรณีศึกษา : สาธารณรัฐประชาชนจีน ตามกรอบบันทึกความตกลงด้านการศึกษาไทย - จีน	800,000	สนต
43	โครงการประชุมโต๊ะกลมด้านการศึกษาไทย - สหรัฐฯ ครั้งที่ 8	1,000,000	สนต
44	โครงการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมัยที่ 60 ของสมาคมนานาชาติเพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลทาง การศึกษา (IEA) ณ กรุงลูบลียานา สาธารณรัฐ สโลวีเนีย	902,800	สนต
45	การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้าน การศึกษาไทยและเกาหลีใต้ ตามบันทึกความ เข้าใจด้วยความร่วมมือทางการศึกษาระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและ กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐเกาหลี	328,500	สนต
46	โครงการประชุมเครือข่ายนโยบายการพัฒนา ความรู้และทักษะของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (กรุงจาร์กาตาร์ สาธารณรัฐ อินโดนีเซีย)	287,700	สนต

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
47	โครงการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ของยูเนสโก	150,000	สนต
48	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การเปลี่ยนผ่านสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ตปท.)	852,250	สอ
49	โครงการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสภาการศึกษากับองค์กรด้านนโยบายการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน	3,000,000	สอ

3) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ตารางที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
งบรายจ่ายอื่น			
50	โครงการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและกฎหมายการศึกษาของชาติ	9,075,000	สนผ
51	แผนงานการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการศึกษาเพื่อรองรับนโยบายไทยแลนด์ 4.0	6,900,000	สนผ
52	โครงการปรับปรุง จัดทำ และพัฒนากฎหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ	10,000,000	สกม
53	โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของคนไทย 4.0	12,500,000	สมร
54	โครงการนำร่องมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5,000,000	สมร
55	โครงการพัฒนารอบสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3,000,000	สมร
56	โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ดิจิทัลฐานสมรรถนะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	6,000,000	สมร
57	โครงการพัฒนาระบบและกลไกส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนไทยช่วงปฐมวัยและวัยเรียนในศตวรรษที่ 21	3,327,000	สมร

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
58	โครงการศึกษาระบบและกลไกการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามศาสตร์	5,221,000	สมร
59	โครงการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดทิศทาง ประเด็น และโจทย์การวิจัยทางการศึกษาของประเทศที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กฎหมายการศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทของประเทศ	3,504,000	สาวพ
60	โครงการงานส่งเสริมเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา	5,500,000	สสอ

4) แผนงานบูรณาการพัฒนาคณาภาพการศึกษาและการเรียนรู้

ตารางที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลผลิต ตามแผนงานบูรณาการพัฒนาคณาภาพการศึกษาและการเรียนรู้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
งบรายจ่ายอื่น			
61	โครงการศึกษาและพัฒนากลไกการจัดการศึกษาด้วยศาสตร์พระราชารับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	12,000,000	สมร

ส่วนที่ 4 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ

การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ eMENSCR

ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ตามระยะเวลาและรายการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้การรายงานดังกล่าวจัดทำผ่านระบบสารสนเทศเป็นหลัก ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติจึงเป็นเครื่องมือให้หน่วยงานของรัฐใช้รายงานผลการดำเนินการตามแผนระดับต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย (หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ) มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนั้นการใช้งานระบบ eMENSCR ในการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย

การนำเข้าข้อมูลโครงการหรือการดำเนินงาน

1) การเพิ่มโครงการใหม่ (M1 M5)

เมื่อหน่วยงานของรัฐมีโครงการที่จะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ หน่วยงานระดับกอง โดยความรับผิดชอบของผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าจะต้องส่ง ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ/การดำเนินงาน เข้าในระบบฯ ภายในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณนั้น ทั้งนี้ หากเป็นโครงการที่มีการริเริ่มระหว่างปีงบประมาณ ให้หน่วยงานนำเข้าข้อมูลดังกล่าวภายใน 30 วัน หลังสิ้นไตรมาสที่มีการริเริ่มโครงการ โดยข้อมูลที่จะต้องนำเข้าในระบบฯ ประกอบด้วย 5 ส่วนหลัก (5 Module) ได้แก่

M1 : ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ

M2 : ข้อมูลทั่วไป

M3 : รายละเอียดโครงการ

M4 : กิจกรรม

M5 : แผนการใช้งบประมาณ

โดยข้อมูลโครงการในส่วน M1 - M5 จะถูกบันทึกเข้าสู่ระบบฯ ในสถานะ ร่างโครงการ กล่าวคือ ข้อมูลโครงการจะยังไม่ถูกเผยแพร่และผู้กรอกข้อมูลยังสามารถแก้ไขข้อมูลได้อยู่เสมอ จนกว่าร่างโครงการดังกล่าวจะถูกส่งไปยัง ผู้อนุมัติ และเปลี่ยนสถานะจากร่างโครงการเป็น “โครงการอนุมัติ”

2) การรายงานความก้าวหน้า (M6)

เมื่อโครงการที่ได้นำข้อมูลรายละเอียดโครงการ/การดำเนินงาน M1 - M5 เข้าในระบบแล้ว ถูกดำเนินการหรือมีความคืบหน้า หน่วยงานผู้กรอกข้อมูลข้างต้นจะต้อง รายงานผลการดำเนินการ (M6) ที่เกิดขึ้นเป็นรายไตรมาส โดยมีระยะเวลา 30 วัน หลังสิ้นไตรมาสในการรายงานผล โดยข้อมูลดังกล่าวจะต้องผ่านการอนุมัติตามลำดับ (M7) ด้วยเช่นกัน

3) ลำดับการอนุมัติ (M7)

การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ ทั้งในส่วน of ข้อมูลโครงการและในส่วนของการนำเข้าแผนระดับ 3 ล้วนต้องผ่านการอนุมัติข้อมูลตามลำดับขั้น (M7) เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ซึ่งรูปแบบลำดับการอนุมัติจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของหน่วยงาน